

Vatandin yaxshi yor bo'lmas!

VATANDOSH

\$0.50

Madaniy-ma'rifiy gazeta. 2011-yil, 3-may. 3-son.

Amerikacha orzu: *u haqiqatmi yoki sarob?*

American dream:
True or mirage?

3-sahifada o'qing

AMERIKALIK O'ZBEK PROFESSORI

Boburiylar avlodi, amerikalik o'zbek professori Nazif Shahroniy ekanlar. U kishi bilan suhbatlashganimda uning o'zbeklarga xos bag'rikengligi, insoniyligi va mehmondo'stligi ko'zga tashlandi. Har so'zini chertib-chertib, adabiy tilda biyron gapirishidan uning naqadar aqlli va zukko odam ekani bilinib turardi.

4-sahifa

DOPPAS

When I left Bukhara, Gauferjon gave me a doppa, the regional name for a skullcap that is worn by all Muslim men. This particular doppa is white, with delicate white embroidery, and had been brought back when Gauferjon had made a hajj, or pilgrimage, to the holy city of Mecca.

Page 5

O'tkir Hoshimov. DAFTAR HOSHIYASIDAGI BITIKLAR

OTALAR VA BOLALAR

U oddiy odam edi. Hammolchilik qilardi. To'rt qiz, uch o'g'ilni oyoqqa turg'azdi. O'g'illarini uylantirdi. Qizlarini chiqardi. Hammasini uyli-joyli qildi.

Ko'z yumayotganida «Hammalarindan mingdan ming roziman»,— dedi... Qarasha, kafanligi yo'q ekan...

8-sahifa

UMRLAR - TARIX SAHIFALARI

Shaxs erki millat ozodligi, Vatan mustaqilligi kabi ulug' tuyg'ular bir biriga bo'vasta, ko'z bilan qorachug', et bilan tirnoq kabi hamohang bo'luvchi o'zaro uyg'un tushunchadir. Bu narsalarni bir biridan ajratib bo'lmaganidek, shaxs erkinligiga erishmay turib, millat ham o'zini tom ma'noda ozod his qila olmaydi.

9-sahifa

YANGILIKLAR

SAUDIYA ARABISTONI- DA O'ZBEKISTON MADANIYATI KUNLARI

Saudiya Arabistoni Podshohligida O'zbekiston madaniyati kunlari bo'lib o'tdi.

O'zbekiston Respublikasi Madaniyat va sport ishlari vazirligi hamda Saudiya Arabistoni Podshohligi Madaniyat va axborot vazirligi hamkorligida tashkil etilgan ushbu tadbirda O'zbekiston san'at arboblari ishtirok etdi.

Madaniyat kunlarining ochilishida O'zbekiston madaniyat va sport ishlari vazirining o'rinbosari Bahodir Ahmedov hamda Saudiya Arabistoni Podshohligi madaniyat va axborot vaziri Abdulaziz Muhiddin Xo'ja O'zbekiston bilan Saudiya Arabistoni o'rtasidagi munosabatlar siyosiy, savdo-iqtisodiy, ijtimoiy-gumanitar sohalar qatori madaniy jahada ham izchil rivojlanayotganini alohida ta'kidladi.

Mazkur madaniy tadbir doirasida Saudiya Arabistonining Ar-Riyoddagi Podsho Faxd va Jiddadagi Podsho Faysal madaniyat markazlarida o'tkazilgan «O'zbekiston – Vatanim manim» xalq amaliy san'ati va foto ko'rgazmasida o'zbek hunarmandlari tomonidan yaratilgan ganchkorlik, misgarlik, yog'och o'ymakorligi, kulolchilik va zardo'zlik buyumlari kabi amaliy san'at namunalari, O'zbekistonning tarixiy shaharlari, zamonaviy bunyodkorlik ishlarini aks ettirilgan fotosuratlar, hozirgi O'zbekistonning qadim xalqlarining milliy liboslari, ipakdan tayyorlangan rang-barang xonatlaslar va boshqa matolar namoyish qilindi.

San'atkorlar ijrosida milliy musiqa va qo'shiqlardan iborat kontsert dasturlari havola etildi.

Murtazo SAYDUMAROV,
Riyoz.

AQSHDA BIRINCHI O'ZBEK TEATRI

Bir guruh o'zbekistonlik kino va teatr ijodkorlari Nyu York shahrida "Tomosha" deb nomlanuvchi birinchi o'zbek

teatriga asos soldilar. Teatr jamoasi "Uzbek TV New York" telekanali qoshida tashkil etilgan.

Telekanal Bosh direktori Ilhomjon Kenjaboyevning aytishicha, "Tomosha" o'zida bir qator professional kino va teatr aktorlarini jamlagan. Jamoaga teatr va kino aktori Sidiq Sanayev badiiy rahbarlik qilmoqda. Unda, shuningdek, O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan artist, raqqosa Zamira Salim, o'zbekistonlik kino va teatr aktorlari Husniya Sanayeva, Ja'far Muminov, Farhod Usmonov, Parvinaxon hamda Shahriyor Amonov ishtirok etmoqda.

Teatr jamoasi 13-may kuni kech soat 19:00 da "Kulgi va qo'shiq Kechasi" deb nomlangan o'zining ilk premyerasini namoyish etadi. Ushbu tantanada ishtirok etish uchun AQShdagi barcha vatandoshlarimizni taklif etamiz. Chipta bahosi 25 AQSh dollari. Teatr-dan tushgan mablag' Amerika-da o'zbek madaniyatini yoyish va targ'ib etish maqsadlari yo'lida sarflanadi.

Premyera manzili: William E. Grady Career and Technical High School, 25 Brighton 4th Road Brooklyn, NY 11235.

Chipta haqida va boshqa qo'shimcha ma'lumotlar uchun 1(718)-600-6518 telefon raqamiga qo'ng'iroq qilishingiz mumkin.

KO'HNA BUXORODA "ASRLAR SADOSI"

30-aprel va 1-may kunlari O'zbekistonning Buxoro shahri "Asrlar sadosi" an'anaviy milliy madaniyat festivaliga mezbonlik qildi. Ikki kunlik tadbir "Fond Forum" hamda "UNESCO"ning Toshkentdagi vakolatxonasi tomonidan tashkil etildi.

Bundan uch yil muqaddam "Fond Forum" tashabbusi bilan boshlangan mazkur loyiha bugunga kelib O'zbekiston xalqi hunarmandchiligi, urfodat va an'alarining eng yorqin jihatlarini rang-barang bo'yoqlarda namoyon etuvchi yillik bayram festivaliga aylan-

di. Birinchi festival 2008-yilda Shahrizabz yaqinida, 2009-yilda esa Toshkent viloyatida o'tkazilgan. 2009-yildan boshlab "Asrlar sadosi" an'anaviy san'at festivali "UNESCO" hamkorligida o'tkazilmoqda.

O'tgan yilgi tadbir Xivaning Ichan-Qal'a tarixiy yodgorligi hududida o'tkazilgan bo'lsa, bu yil "Asrlar sadosi" dunyoning eng qadimiy shaharlaridan biri, haqli ravishda Sharq durdonasi deya ataladigan, umumjahon madaniy merosi sifatida "UNESCO" ro'yxatiga kiritilgan Buxoro shahrida o'tkazildi.

Bu yilgi festival doirasida folklor va teatr guruhleri, xonandalar, musiqachilar, raqqoslar, xalq baxshilari, masxarabozlar, dizaynerlar, rassomlar, amaliy san'atning atoqli vakillari, mahoratli osh-pazlar o'z san'at asarlari va badiiy chiqishlari bilan ishtirok etdilar. Festival dasturi, shuningdek, xalq o'yinlari, ko'pkari, kurash, xo'roz jangi, dorbozlar chiqishi kabi milliy xalq o'yinlari namoyishini ham o'z ichiga oldi. Amaliy san'at yarmarka-ko'rgazmasi ham o'tkazilib, unda kulolchilik, kandakorlik, kashtachilik, miniatura, tikish va o'ymakorlik ustalari o'z mahsulotlarini va ularning yaratilish jarayonini namoyish etdilar.

GM "POWERTRAIN" SHU YIL OXIRIDA ISHGA TUSHADI

Avtomobil uchun dvigatel ishlab chiqaradigan "GM Powertrain Uzbekistan" qo'shma korxonasi 2011-yilning noyabr oyida ishga tushadi. "Uzdaily.com"ning yozishicha, bu haqda O'zbekiston Bosh vaziri birinchi o'rinbosari va Moliya vaziri Rustam Azimov Toshkentda o'tkazilgan xalqaro anjumanda ma'lum qilgan.

2008-yilda "GM Powertrain Uzbekistan" qo'shma korxonasi tuzish haqida "Uzavtosanoat" aksionerlik kompaniyasi va "General Motors" korporatsiyasi o'rtasida boshlang'ich kapitali 100 mln. AQSh dollari bo'lgan bitim imzolangan edi. Ushbu bitimga ko'ra, yangi korxon

hissalarining 52 foizi "General Motors"ga, 48 foizi esa "Uzavtosanoat"ga tegishli bo'lishi belgilangan.

"GM Powertrain Uzbekistan" qo'shma korxonasi asosan 1.2 va 1.5 litr hajmli dvigatellar ishlab chiqaradi. Toshkent viloyatining Zangiota tumanida joylashgan zavod yiliga 225 mingta dvigatel ishlab chiqarish quvvatiga ega bo'ladi. Yangi qo'shma korxonada 1200 yangi ish o'rnini yaratilishi kutilmoqda.

Korxonada qurilishiga jami 521.8 million AQSh dollari sarflanmoqda. Uning 298 millioni ichki mablag'lardan, 14.9 millioni O'zbekiston Taraqqiyot va Qayta qurish Fondidan, 156.9 millioni tijoriy banklar bergan kreditdan, 52 millioni esa xorijiy investitsiyalardan olingan.

Ishlab chiqarilgan dvigatellarning asosiy qismi "GM Uzbekistan" AQSh-O'zbekiston qo'shma korxonasiga yetkazib beriladi. Ularning bir qismi Rossiya, Hindiston va Braziliyaga eksport qilinishi rejalangan.

O'ZBEKISTON AFG'ONISTONDA YANGI TEMIR YO'L QURMOQCHI

"Regnum" axborot agentligi xabariga ko'ra, "O'zbekiston temir yo'llari" shirkati 3-4 yil ichida Mozori-Sharif va Hiroto o'rtasida yangi temir yo'l liniyasini qurmoqchi. Bu haqda Toshkentda 22-23-aprel kunlar o'tkazilgan xalqaro anjumanda ma'lum qilingan.

Hayraton va Mozori-Sharif shaharlari o'rtasida o'zbekistonlik mutaxassislar o'tgan yili ham temir yo'l uchastkasi qurib bergan edilar. "Hayraton - Mozori-Sharif" o'rtasidagi 75 kilometrlik asosiy temir yo'l orqali yuklar va yo'lovchilar tashilishi rejalangan.

Qiymati 129 million AQSh dollariga teng bo'lgan bu loyiha Osiyo taraqqiyot banki tomonidan moliyalashtirilgan.

Bu "O'zbekiston temir yo'llari" shirkatining O'zbekiston tashqarisida amalga oshirgan ilk loyihasidir.

Behzod MAMADIYEV
tayyorladi.

Vol.3. Tuesday,
May 3, 2011

Publisher:
Farhod Sulton

Executive Editor:
Davronbek Tojialiyev

Deputy Editor:
Alisher Aymatli

Deputy Editor:
Toshpulat Rahmatullaev

News Editor:
Behzod Mamadiyev

Managing Editors:
Abdulla Kwaja
Lutfulla Tore
Tamara Nazarova

Advertising Manager:
Sodiq Fayzulla

Web Developer:
Shukhrat Pardayev

Editorial and Executive office:

2715 Coney Island Ave.
Brooklyn, NY. 11235

Phone: 646.397.0325

Web: www.vatandosh.com
www.vatandosh.uz

Email:
info@vatandosh.com

All material in this newspaper has been copyrighted and is the exclusive property of Vatandosh Inc and cannot be reproduced without the due consent of the publisher.

The views and opinions expressed by our columnists do not necessarily reflect the editor's point of view.

We are not responsible for contents of advertisements and products and establishments advertised in Vatandosh.

Price: \$0.50
Circulation: 5000

Aziz vatandoshlar!
"Vatandosh" gazetasi bilan hamkorlikda ishlayman, o'z mahsulot va xizmatlarimni ushbu nashrda targ'ib qilaman, bu yangi nashrning oyoqqa turib olishiga homiylik ko'rsataman, deganlarga hech qanday moneligimiz yo'q, eshigimiz Siz azizlar uchun hamisha ochiq!

“Amerikacha orzu” deganda nimalar nazarda tutilishini bu “sehrli diyor”ga tashrif buyurgan deyarli har bir kishi bilsa kerak. Muhojirlar avvaliga bu tushuncha zamirida yotgan asl ma’noni anglamasliklari mumkin. Ammo bu yurtga kelish ilinjida bo’lganlar ham, kelib o’rnashib olganlar ham ma’lum orzu va niyatlar og’ushida yuradi desak, xato qilmagan bo’lamiz. Hamma gap ushbu niyatlarning asl amerikacha orzu bilan qanchalik hamohangligida va unga yetishish uchun tanlanajak yo’l va vositalarda.

Orzuning amalga oshirish omillari

“Amerikacha orzu” (American Dream) tushunchasini birinchi bo’lib 1931-yilda tarixchi Jeyms Adams qo’llagan edi. Ko’p o’tmay u AQSh fuqarolarining aniq maqsadga yo’naltirilgan qadriyatlar tizimini anglatadigan bo’ldi va amerikaliklarni birlashtiruvchi umummilliy g’oyaga aylandi.

Amerikacha orzuning bosh ma’nosi quyidagicha talqin etilib kelinadi: qobiliyatli, kuch-quvvatga ega bo’lgan, tishqoqlik bilan mehnat qiladigan har bir shaxs boylik ortirishi va insonga xos darajada yashash imkoniyatlarini qo’lga kiritishi mumkin.

Vaqt o’tishi bilan amerikacha orzuning ma’nosi kengaya bordi. Bu tushuncha faqat shaxsga emas, butun bir jamiyatga nisbatan beriladigan bo’ldi. Jumladan, amerikacha orzu keyingi avlod oldingisiga qaraganda yaxshiroq yashaydigan, ochiq va mutasil rivojlanadigan jamiyatga ishonchni ham o’ziga qamrab oladigan bo’ldi. Shuningdek, amerikaliklar boshqa mamlakatlar fuqarolariga nisbatan alohida shaxs imkoniyatlariga ko’proq ishonadigan bo’lishdi. Ular har bir kishining muvaffaqiyati o’zining qobiliyati va tirishqoqligiga bog’liq bo’lib, uning ijtimoiy kelib chiqishi hamda qaysi tabaqa vakili ekanligining hech qanday ahamiyati yo’q degan xulosaga tayanishdi.

Keyingi davrga kelib, amerikacha orzuning tarkibi bir necha farzandi bo’lgan mustahkam oila tasavvuri bilan boyidi. Ana shu tasavvur bo’yicha bunday oilaning xususiy uyi, avtomobili, iti bo’lishi kerak.

Amerikacha orzuni ro’yobga chiqarish omillari nimada? Har bir kishi o’z faoliyatini boshlashi uchun teng imkoniyatlarga ega bo’lib, ulardan samarali foydalanishi tufayli istagan orzusini amalga oshirishi mumkin. Hamma uchun ishga kirishish nuqtasi bir xil. Tinimsiz ishlab, boyligini ko’paytirishi o’ziga bog’liq.

Aksariyat tadqiqotchilarning fikricha, amerikacha or-

zuning asosini shaxs erkinligi tashkil etadi. Bu yurtda odam faoliyatini cheklaydigan qaror qonunlar, odatu an’analar bo’lmagan. AQShda Eski dunyoda uchramaydigan erkinlik,

lariga munosabat AQShning o’zida ham, xorijda ham bir xil bo’lmagan. Uning mohiyatini qanday bo’lsa-da boylik ortirish, bu maqsad yo’lida hech narsadan tiymaslik, axloqiy normalarni chetga yig’ishtirib qo’yish, “maqsad vositani oqlaydi” tamoyiliga tayanish deb tushunganlar unga tanqidiy munosabatda bo’lishgan. Masalan, ulkan adiblar Teodor Drayzer va Frensis Fitsjerald o’z asarlarida boylik orqasidan quvib, axloqiy normalarni mensimaslikni qoralab, boylik va baxt doim ham yonma-yon

rikacha orzuning o’rni qanday? Jahon iqtisodiy inqirozi aksariyatni o’z rejasini o’zgartirishga majbur etdi. Matbuot xabarlariga ko’ra, odamlar restoranga borishdan, yangi kiyimlar sotib olishdan, tez-tez avtomashinalarini almashtirishdan, uy-joy qurishdan o’zlarini tiya boshlashdi. Shunday bo’lsa-da, amerikaliklar o’z g’oyasiga aylanib bo’lgan orzudan voz kechmoqchi emas.

2009-yilda The New York Times gazetasi va CBS News telekanali aholi orasida so’rov

kutish kerak, sehrli tayoqcha harakati bilan oltin baliqcha, boylik va baxt kelishi mumkin.

Albatta, barcha xalqlarda boylikka, munosib hayotga intilish bo’lgan. Shunga mos orzu-umidlar shakllanib borgan. Lekin hamma gap ularning qanchalik reallik kasb etganligida, amalga oshirish imkoniyatlarining mavjud bo’lganligida. Ko’p hollarda orzu faqat xom xayol bo’lib qolgan yoki aniq orzu mavjudligida ham uni amalga oshirish imkoniyatlari bo’lmagan.

Masalan, yaqin o’tmishimizni olaylik. Sho’ro zamonida boylik va farovon turmush haqida gapirilardi. Ammo bunda davlat boyligi va umumxalq farovonligi nazarda tutilardi. Alohida shaxsning davlatmand bo’lishga intilishi noto’g’ri talqin etilardi. Kim qancha harakat qilmasin, mehnati uchun belgilangan maoshdan ortiqcha hech narsa ololmasdi. Bu shaxsiy tashabbusni bo’g’ib qo’ygan omillardan edi.

Keyingi yillarda AQShga kelayotganlarning ancha qismini o’sha sharoitda ulg’aygan o’rta va katta yoshdagi fuqarolarimiz tashkil etadi. Ular qanday ishlar bilan band, amerikacha orzudan qanchalik xabardor? Bu mamlakatda yaratilgan imkoniyatlardan qanday foydalanishmoqda? Farzandlarining o’qib, malakali mutaxassis bo’lib yetishishi uchun qayg’urishmoqdami yoki tezroq pul topsin deb to’g’ri kelgan ishga yuborishyabdimi?

Ana shu va shularga o’xshagan savollarga javob topishimiz yangi kelgan vatandoshlarimiz uchun muhim amaliy ahamiyatga ega. Ko’pgina yoshlarimiz turli sohalarda ma’lum yutuqlarni qo’lga kiritishgan. Ulardan bosib o’tgan yo’llari haqida yozishlarini yoki bizga sim qo’qishlarini so’ragan bo’lardik. Chunki aniq misollardan boshqa ta’sirchan vosita topish mushkul. Muhokamaga loyiq yana bir savol mavjud: amerikacha orzuni o’tgan asrlarda qanday tushunishgan bo’lsa, shundayligicha qabul qilaveramizmi? Unga erishishning yo’l va vositalarini-chi? Yana bir muhim masala amerikacha orzu bugungi muhojirlar uchun haqiqatmi yoki sarob ekanligi.

Ushbu mavzuni davom ettirish niyatimiz bor. Fikringizni kutib qolamiz, aziz gazetxon.

Toshpo’lat RAHMATULLA

toshpulat@vatandosh.com

AMERIKACHA ORZU: U HAQIQATMI YOKI SAROB?

har tomonlama rivojlanish uchun, tashabbus ko’rsatish uchun, bor tadbirkorlik qobiliyatini namoyish etish uchun imkoniyatlar mavjud edi.

Har bir poyafzal tozalovchi millioner bo’lishi mumkinmi?

Ma’lumki, mustaqil davlat sifatida AQSh 1776-yilda tashkil etilgan edi. Bu davrga kelib ushbu jamiyatda erkinlik va tenglik nisbatan qaror topa boshlagan edi. Bo’sh yotgan yer ko’p bo’lgani holda ishchi kuchi yetarli emasdi. Yevropadan baxt izlab kelgan har bir kishi faoliyatini yo’qdan boshlab, tavakkalchlik asosida, g’ayrat va shijoat bilan, ijodkorlik namunalari ko’rsatdi. Taqdir tarozisiga o’zining bor kuchi va salohiyatini qo’yib, erkinlikka va boylikka yo’l ochib bordi. Natijada, maqsad sari intiluvchi, har qanday to’siqni yengib o’tishga tayyor, uquvli, omadli shaxslardan iborat jamiyat shakllanib bordi.

Amerikacha orzuga, unga erishishning yo’l va vosita-

zurmasligini uqtirishgan edi.

Amerikacha orzuning asosiy g’oyalaridan sanalgan har bir poyafzal tozalovchi ham millioner bo’lishi mumkin degan fikr e’tirozlarga sabab bo’lgan. Qanday qilib hamma millioner, ya’ni bir xilda boy bo’lishi mumkin, degan savol o’rtaga tashlangan. Ayniqsa, Yevropadan Amerikaga vaqtincha kelganlar bu yerdagi hayot tarzidan hayratga tushganlar. Boylik yevropalik uchun hayotning maqsadi bo’lmasdan, munosib yashash uchun vosita hisoblangan.

Muhojirlar mamlakati bo’lgan AQShda bu yerga kelgan har bir kishi cho’ntagida hech qanday puli bo’lmasada, intilishi orqali boy bo’lishi haqidagi hikoyalar avlodan avlodga o’tib kelmoqda. Din ham moddiy farovonlikka erishganlar Xudoning nazari tushgan bandasi deb ta’riflagan. Kambag’allik mavjud imkoniyatlardan foydalana bilmaslik sifatida talqin etilgan va qashshoq odam irodasiz, uquvsiz hisoblanib, hurmatga loyiq sanalmagan.

Hozirda jamiyatda ame-

o’tkazib, “Inqiroz sharoitida amerikacha orzuni qanday qabul qilasiz?” degan savolga javob axtardi. Natija sotsiologlarni hayratga soldi. So’rovda qatnashganlarning 72 foizi amerikacha orzuning asosiy talabi bo’lmish qashshoqlikdan boylikka sakrab o’tish mumkinligiga ishonch bildirgan, 44 foizi orzuni ro’yobga chiqardik deb hisoblashgan. Ulardan 31 foizi orzuni amalga oshirish niyatida ekanliklarini, 20 foizi esa undan voz kechishganliklarini uqtirishgan.

Nima, boshqalarda orzu yo’qmi?

Amerikacha orzu xususida gap ketganda, boshqalar “nima, bizda orzu yo’qmi?” degan savolni o’rtaga tashlashadi. Inglizcha, fransuzcha, ruscha, o’zbekcha orzu bormi? Rus mualliflaridan birining zarda bilan uqtirishicha, rus kishisiga bolaligidan singdiriladigan orzu quyidagicha: hech narsa qilmasdan pekada yotib, vaqt-soati kelishini

AMERIKALIK O'ZBEKLAR

2002-yili rafiqam bilan Amerikaning "Fulbrayt" xalqaro ilmiy dasturi doirasida AQShning o'ttiz besh ming talaba tahsil oladigan mashhur Indiana universitetiga borib, salkam ikki yil malaka oshirib qaytdik. Indiana universitetida biz ko'plab professor-o'qituvchi, ilmiy xodim va talabalar bilan tanishib do'stlashish imkoniyatiga ega bo'ldik.

Universitetga dastlab borganimizda amerikaliklar orasida doimo o'ychan, vazmin, yuzidan nur yog'ilib turuvchi bir kishi e'tiborimni tortgandi. Keyinchalik surishtirib bilsam, u kishi millatdoshimiz, Boburiylar avlodi, amerikalik o'zbek professori Nazif Shahroniy ekanlar. U kishi bilan suhbatlashganimda uning o'zbeklarga xos bag'rikengligi, insoniyligi va mehmondo'stligi ko'zga tashlandi. Har so'zini chertib-chertib, adabiy tilda biyron gapirishidan uning naqadar aqlli va zukko odam ekani bilinib turardi. Nazif Shahroniy bilimdonligi, kamtarligi hamda O'zbekistonga intilishi bilan meni o'ziga jalb qildi. Uning asarlarini o'qir ekansiz, bu inson haqidagi tasavvuringiz yanada chuqurlashadi. Nazif aka 1990-yili mazkur universitetda o'z faoliyatini Orolshunoslik va Oltoyshunoslik bo'limida professor lavozimidan boshlaydi. Bugungi kunda u Indiana universitetining Yaqin Sharq tillari va madaniyati departamenti direktori hamda Markaziy Osiyo va Yaqin Sharq bo'limining professori. Oilali. Abdusamad, Abdurahim va Nurhodi ismli o'g'illari bor.

Biz oilalarimiz bilan o'zaro tanishib, aka-ukadek bo'lib ketdik. Necha bor uchrashgan bo'lsam, u kishining gaplariga hech to'ymasdim. Indiana universitetida biz ko'pgina xalqaro konferensiya va davra suhbatlarida ishtirok etdik. O'sha tadbirlarda Nazif Shahroniyning amerikalik va boshqa xorijiy olimlarni lol qoldiradigan sermazmun chiqishlarini eshitishga muyassar bo'lganmiz. Amerikalik olimlarning e'tiroficha, Markaziy Osiyo va Yaqin Sharq mamlakatlari, xususan Afg'oniston masalalari bo'yicha Nazif aka AQShning salohiyatli va hurmatli olimlardan hisoblanar ekan.

Biz u kishi bilan ko'pgina norasmiy tadbir va o'tirishlarda bo'ldik, jumladan, meh-

mondorchilikda, ramazon iftorliklarida, xudoyilarda, hayit nomozlarida va h.k. Aynan shunday norasmiy tadbirlarda men Nazif akaning asl qiyofasini yaqindan ko'rishga intildim. Yurtimizga qaytish oldidan u kishi to'g'risida maqola tayyorlash uchun alohida suhbatlarini olgim keldi.

Suhbatimiz Nazif Shahroniyning ish kabinetida bo'lib o'tdi. Men avvaliga o'zimni biror adabiyot muzeyi filialida o'tirganday his etdim. Bu xonada mo'yoqalam ustalari qalamiga mansub Mir Alisher Navoiy, Zahiriddin Muhammad Bobur va boshqa buyuk ajdodlarimizning siymosi tushirilgan nafis devoriy suratlar, rasmlar, ularning turli millat tillarida chop etilgan noyob asarlari kolleksiyasi, shuningdek, Samarqand, Buxoro shaharlari va Farg'ona vodiysidan keltirilgan turli rasm va kitoblar joy olgani meni benihoya quvontirdi.

BOBURIYLAR AVLODI YOXUD AMERIKALIK O'ZBEK PROFESSORI

Bir piyola ko'k choy ustidagi qiziqarli suhbatimiz esa ancha vaqtgacha davom etdi...

Nazif Shahroniyning bolalik davri

Nazif akaning gapiga qaraganda, uning ota-bobolari Farg'ona vodiysidan ekan. Otalari Hoji Karim o'g'li va onalari Zebuniso Naim qizi o'zlarini andijonlik o'zbeklar deb aytishadi.

Ajdodlari Zahiriddin Muhammad Boburga tutash. Olti og'a-ini Afg'onistonning Fayziobod tomonlarida qo'nim topib, qishloq barpo etishgan. Bu qishloq hozirda Shahron qishlog'i deb ataladi. Nazif akaning kunyasi ham shu qishloq nomidan. Nazif Shahroniy 1945-yilda ana shu qishloqda tug'ilgan.

Qishloqdagi boshlang'ich maktabni bitirganidan so'ng, Nazif Shahroniy besh-olti hamqishlog'i bilan o'qishni davom ettirish uchun Kobuldagi maxsus maktabga jo'naidi. O'sha paytlarda hamma o'rta maktablar faqat Kobulda joylashgan edi.

Nazif Shahroniyning ilm sohasidagi ilk qadamlari

Nazif Shahroniy 1965-yili Kobul universitetining Ta'lim

(pedagogika) bo'limiga o'qishga kiradi. Ikki yildan so'ng universitetning besh nafar talabasi uchun Amerikada o'qishga imkon borligi to'g'risida xabar tarqaladi. Tanlov talablariga to'liq javob bergani uchun shu o'rinlardan biri Nazif Shahroniyga nasib etadi va o'qishning davomini AQShning Havayi orollaridan biridagi Honolulu Universitetining antropologiya bo'limida davom ettiradi. 1970-yili uni muvaffaqiyatli tugatib, Sietl shahridagi Vashington universiteti magistraturasiga kiradi va 1972-yili aspiranturani ham bitirib, antropologiya fanidan magistr ilmiy darajasi bilan Afg'onistonga qaytadi. 1974-yili Nazif Shahroniy Vashington universiteti ma'muriyati doktoranturaga o'qishga taklif etadi.

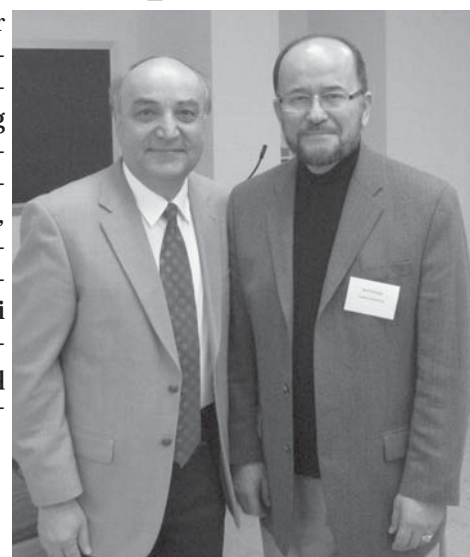
Professor Nazif Shahroniy

Yosh olim 1976-yili Sietldagi Vashington universitetida antropologiya bo'yicha doktoranturani tugatib, «Afg'onistondagi qirg'izlar va vahiylar»

larga yuqori maoshlar tayinlab, ularni o'z universitetlariga chorlaydilar. Nazif Shahroniyning O'rta Osiyo antropologiyasi bo'yicha teran tadqiqotlari e'tiborga olinib, 1990-yildan beri u Yaqin Sharq tillari va madaniyati departamenti direktori hamda Markaziy Osiyo va Yaqin Sharq bo'limining to'la profesori hisoblanadi.

Nazif Shahroniyning ilmiy salohiyati

Professor Nazif Shahroniy 7 tilni mukammal bilishi unga xorijiy mamlakatlarga chiqib, ilmiy izlanish olib borish imkonini beradi. U Buyuk Britaniya, Turkiya, O'zbekiston, Pokiston, Afg'oniston, Eron va boshqa mamlakatlarga tashrif buyurib, bir necha ilmiy maqolalar yozadi. Nazif Shahroniy (1998-yildan) IREX Universitet kengashi, SSRC/ACLS (1988-yildan) musulmon davlatlari va Sovet

Mavlon Shukurzoda (chapda) va amerikalik o'zbek professori Naif Shahroniy (o'ngda)

tashqi dunyodan uzilib qolgan. Shahroniy bu izlanishlaridan doktorlik disertatsiyasida foydalanadi, antropologiyaga oid «Afg'onistondagi qirg'izlar va vahiylar» (Sietl-London, 1979, 264-bet, ingliz tilida) kitobi chop etiladi. Yosh olim bu kitobda qirg'iz va vahiylarning ijtimoiy-madaniy hayoti, turmushi, tarix va demografik jarayonlari kabi masalalarni yoritadi.

Bu oson ish emas edi. Nazif Shahroniy Buyuk Britaniyaning Bi-Bi-Si [BBC] guruhini o'zi bilan ushbu o'lkaga borib, mahalliy xalqlar haqida hujjatli film olishga ko'ndiradi.

Shu tariqa dissertatsiya bilan birga ajoyib film dunyoga keladi. Bu filmning bosh konsultanti Nazif Shahroniy edi. Avvallari hech kim bu o'lka va uning xalqi haqida yozmagan. 1984-yili Kaliforniya universiteti tomonidan chop etilgan Nazif Shahroniyning «Afg'onistonda inqiloblar va qo'zg'olonlar» (Berкли, 1984, 394-bet) to'plamiga Afg'onistonning so'nggi inqiloblari tarixini yoritishga oid ikki katta ilmiy ishi ham kiritilgan.

Professorning O'zbekiston bilan bog'liq bir necha yirik ilmiy asari va maqolalari bor. 1986-yili AQShning Sarakuza universiteti nashr etgan 390 betli «Davlat, din va etnik siyosatlar» to'plamiga kirgan «Afg'onistonda davlat qurilishi va ijtimoiy parchalanish» ilmiy ishi o'z muhimligi va qamrab olgan davri jihatidan ajralib turadi. Uning «1500–1747-yillarda feodalizmning taraqqiyoti» qismida Hirotdagi Temuriylar saltanati, Muhammad Shayboniyxon, Boburiylar davlati xususida fikr yuritiladi. Bundan tashqari, Buxoroning oxirgi amiri Said Olimxonning Afg'onistondagi hayoti, «bosmachilik» harakati bilan bog'liq yirik maqolalari ham mavjud.

Mavlon SHUKURZODA
Indiana Universiteti,
Bloomington, Indiana.

Ittifoqi (keyinchalik MDH) o'lkalarini o'rganish Birlashgan qo'mitalari a'zosidir. Bundan tashqari Amerika Antropologiya assotsiatsiyasi, Amerika Etnologiya jamiyati va Yaqin Sharq tadqiqotlari assotsiatsiyasi ilmiy xodimi sifatida ham ish olib boradi.

Markaziy Osiyo va O'zbekiston tarixiga oid izlanishlari Professor Shahroniyning ilmiy ishlari Markaziy Osiyo bilan bog'liq. 1972-yili Amerikadan qaytgach, Afg'oniston qirg'izlari to'g'risida antropologik tadqiqot olib boradi. Badaxshon viloyatining Xitoyga chegaradosh tog'li qishloqlarida ular bilan 21 oy birga yashaydi, dunyo etnograflari bilmagan, tassavur ham etmagan elning turmushini tadqiq etib, boshqa xalqlar hayot tarzi bilan qiyoslab, ilmiy xulosalar chiqaradi. Afg'oniston Xitoy bilan juda ham tor tog'li hudud orqali chegaradosh. Bu tog'li o'lka Tojikiston, Pokiston, va uchinchi tarafdin Xitoy davlatlariga tutash. Afg'onistonga qarashli mana shu tor tog'li o'lkada qirg'izlar va vahiylar yashaydilar. Har tomondan katta davlatlarning chegaralari bilan o'rab tashlangani sababli bu hudud

mavzusida doktorlik dissertatsiyasini himoya qiladi. Nazif Shahroniyning doktorlik ishi xorijiy tarixshunoslar tomonidan yuqori baholalanib, Vashington universiteti tashabbusi bilan Sietl va bir vaqtning o'zida Angliyaning London shaharlarida kitob holda bosilib chiqadi.

Unga AQShning bir qator nufuzli universitetlari ish taklif qilishadi. Oldiniga Nazif Sharif Vashington va Harvard universitetlari hamda Pitzer kolleji talabalariga O'rta Osiyo antropologiyasidan dars bera boshlaydi. 1985–1990-yillarda Kaliforniya universitetining Antropologiya va O'rta Sharq tadqiqotlari bo'limi professori bo'ladi.

AQSh oliy o'quv yurtlarida professorlik lavozimi, odatda, olti toifaga bo'linadi. To'la professorlik lavozimida ishlayotgan olim-o'qituvchi pensiya yoshigacha (79 yosh) ishdan olinishi mutlaqo mumkin emas. Shuning uchun ham to'la professorlikka fanning ma'lum sohasida katta yutuqlarga erishgan, tan olingan olimlar tanlov orqali saylanishi mumkin. To'la professorlar o'z istagi bilan boshqa ishga o'tishi mumkin. AQSh oliy o'quv yurtlari mashhur olim-

CENTRAL ASIAN MOTIVES IN AMERICA

Umida HASHIMOVA

The Textile Museum in Washington DC held an exhibition called "Colors of the Oasis: Central Asian Ikats" from October 6, 2010 to March 13, 2011. To get more information about the event we talked to Sumru Belger Krody, the curator of the exhibition.

- Sumru, could you tell us a bit about your exhibition?

The exhibition is called Colors of the Oasis: Central Asian Ikats. Our museum presents a part of the private collection of Murad Megalli, which consists of garments and textiles from the 19th century. The collection is made available to the public for the first time, and visitors can

see 60 units of clothing in the museum. Our exhibition is unique in that it consists of ikat garments: robes, pants, and dresses. We held an ikat exhibition several years ago at this museum and that collection consisted of ikat fabrics mainly; I know that is the case with other Central Asian ikat exhibitions around the world.

- Could you explain the term "ikat"?

- Ikat is a special technique for dyeing individual threads before they are woven into fabric.

- Could you tell us something about the history of Central Asian ikat?

- Central Asian ikat was first produced 200 years ago in the area of what is now Uzbekistan. The 19th century can be called the renaissance of ikat production and the city of Bukhara was the epicenter of this renaissance. Ikat garments and fabrics were usually given as precious gifts by Central Asian khans and emirs to heads of other countries. Ikat was light to transport and at the same time a very valuable present. In this way, during the 19th – 20th centuries, a lot of

ikat found its way to Russia. Nowadays, the richest collection of Central Asian ikat is in Russia.

Settled people of Central Asia usually wore clothing made of ikat, but nomads also had such clothing. Ikat was a symbol of prosperity and power. The quality of the silk from which it was made, and the degree of elaborate patterns was an indication of how rich a person was.

As ikat fabrics were very valuable, garments were made in ways that avoided any waste. Old clothing was handed down to the next generation or it was altered and reused to construct new garments, thus recycling it.

The ikat production cycle differed in the Fergana Valley from that in Bukhara. In the Fergana Valley, the members of one family were involved in the whole process, while in Bukhara the labor was divided among several families.

- What you can tell us about the patterns of ikat?

- Abstract forms were used for ikat patterns. It is interesting that there is a difference between the quality of patterns produced before the 1850s and afterward,

when the quality of the fabrics improved a lot. I think that, as time passed, artisans gained experience.

The process of dyeing ikat threads is very difficult, but sewing a piece of clothing from the finished woven product is very easy. Natural colors were used to dye threads in the past, but we can see that chemical coloring was used too, as it was cheaper.

- What is your impression of Central Asian ikat?

Central Asian ikat differs from ikats of other countries by its use of bright, lush colors, and abstract patterns. The process of producing Central Asian ikat is like improvising jazz. One master takes the work of the other master as an example and adds something from himself. That way unique ikat designs appear.

For those who can't visit our museum we have published a book with the same title as our exhibition: Colors of the Oasis: Central Asian Ikats. The book includes a detailed catalog of the entire 160-piece Megalli Collection and can be purchased through the museum shop at www.textilemuseumshop.org.

John SMART (Uzbekistan)

Uzbekistan is one of those "stan" countries, once a part of the former Soviet Union. A predominantly Muslim country, with the legendary cities of Samarkand and Bukhara within its borders, it had been virtually unvisited by outsiders for over a hundred years. I had no idea what to expect there as a Peace Corps volunteer, and nobody could tell me much either.

At age 56, I had traveled the globe extensively on business and pleasure, and felt up to anything. As it turned out, there really was no way that anything or anyone could have prepared me for Uzbekistan.

The suffix "stan," incidentally, is Arabic for "the land of . . ." Thus, Uzbekistan is "the land of the Uzbeks," and Afghanistan is "the land of the Afghans," and so forth. I had always wondered about that.

The countries of the former Soviet Union share a unique history and a peculiar uniformity of style. Except for some variations in language and food, casual observers wouldn't know if they were in Tashkent, the capital of Uzbekistan, Vilnius, Lithuania, or Vladivostok, in far eastern Russia. In fact, I met a young English woman while I was there who was studying Soviet architecture. She told me that she could look at an apartment block and tell in which year it was built, whether it was in Murmansk or Almaty or Baku, because that was the design that had come out of the Moscow architecture office that year.

A strange specialty, I thought.

Beneath the surface, if you looked past the Soviet overlay, Uzbekistan was the most truly foreign place that I have ever been in my life. Once you got past the ugly, quasi-modern cities, and out into the old population centers and the villages, a wonderful view of an ancient culture emerged.

The Uzbek people are primarily descended from the nomadic tribes that originated in the region called the Altai, in the mountains north of Mongolia, although they have been influenced by an incredible array of visitors over many centuries.

Samarkand and Bukhara were at about the halfway point on the ancient Silk Road, the trade route that Marco Polo traveled on his way to see the great Kublai Khan. Many others have been here as well: the Persians of ancient history, the Greeks with the young Alexander, the Mongols under Jenghis Khan, the Tatars, Syrian traders, Turkish armies, Europeans, Chinese, and finally the Russians.

I was fortunate to have been sent to lovely old Bukhara to spend my term of service. Bukhara and Sa-

markand officially celebrated their 2,500th birthdays while I was there, although all agreed that some organization or bureaucrat had rather arbitrarily settled on that particular age. They're likely a lot older. On my first day in Bukhara, I was shown the very spot in the ancient citadel, "The Ark," where Alexander had wrestled a lion in 327 B.C.! I was overwhelmed by the history surrounding me, and remained so for the duration of my stay.

Making the transition to life in a country like Uzbekistan, or, indeed, in most of the countries of the world where Peace Corps volunteers serve, was certain to be somewhat unsettling. Learning to live within a Muslim society, indeed, with a Muslim family where no one spoke English, was memorable, to say the least. I learned the Uzbek language, and came to know quite a lot about Islam by asking questions and by discreet observation. During my stay, my Uz-

DOPPAS

bek friends included me in their religious observances. I often attended the mosque with them for regular prayers, and I

was invited to important events like weddings, circumcisions, and funerals. I was always made welcome, and I was grateful for the opportunity to learn far more than I taught.

My duties as a Peace Corps volunteer in Bukhara were twofold: I served as an advisor to the crafts community of the region, specifically in the marketing of their products to foreign buyers and tourists, and I taught economics in a high school, in English, to students for whom English was their third, fourth, or even fifth language. Both of these tasks were challenging and highly rewarding. I had experience in marketing hand-crafted merchandise, but I had never taught school before. I discovered that I loved teaching, and when I returned I became a tutor and substitute teacher in my hometown.

I tutored the daughter of the mufti of the Bukhara region, and thus had the extraordinary opportunity to get to know the mufti. A mufti is the chief cleric in an area, and might be compared to a bishop in a Christian church. His name was Gauferjon, and I spent many evenings in his home, eating delicious food, and having long conversations. This was possible thanks to his daughter's excellent English translating skills.

Gauferjon was very well informed about how Islam

is perceived in the West, and was saddened that Westerners had gotten the impression from the news media that all Muslims threw rocks or bombs and caused civil disturbances. He likened the situation to a hypothetical case in which his only knowledge of Christianity might be the news he received from Northern Ireland.

He was a student of Islamic history, and told me about the Moorish period in Spain and about the Ottoman Turkish Empire, and how enlightened Muslims in both societies allowed all religions to flourish under their benevolent rule. He believed that Islam had fallen behind the rest of the world in some ways, and longed for it to return to its real roots in the words of the Prophet Muhammad, and felt that fanaticism had unfortunately fuels its current reputation.

When I left Bukhara, Gauferjon gave me a doppa, the regional name for a skullcap that is worn by all Muslim men. This particular doppa is white, with delicate white embroidery, and had been brought back when Gauferjon had made a hajj, or pilgrimage, to the holy city of Mecca. It was a special gift for him to have given me, and one that I will always treasure.

I was given a traditional black and white Uzbek skullcap as a gift early in my stay, and, one very hot desert day, I put it on to walk into the old city of Bukhara. I didn't want to burn the top of my head again (the hair up there doesn't cover like it used to). I was, as I've said, in my fifties, with gray hair and a gray beard, and, when I wore my doppa that day, people told me that I looked like a mullah, or a wise elder.

I discovered that I enjoyed that image, so I wore a doppa every day for the rest of my stay in the country. My Uzbek friends, noticing this, started to give them to me. All sorts of doppas -- embroidered silk doppas, hand-worked felt doppas, crocheted doppas, plain cotton "working man's" doppas, all in a rainbow of colors. I ended up bringing home a nice collection. I treasure all of my doppas. I have a lot of them, and there is a story behind each.

There was a distinct advantage to being older in the culture of Central Asia. There, age and wisdom are assumed to be linked, and I was treated with respect and a certain deference, which I, of course, came to appreciate.

I tried to wear my doppas once in a while after I returned to the United States, but nobody at home told me that I looked like a wise elder. I miss that, a lot.

John was a small-business development volunteer in Uzbekistan. After his Peace Corps service was completed, he returned to his hometown of Park Falls, Wisconsin, to concentrate on volunteer work and being a substitute teacher.

MAKTUBLAR

MILLIY NOMA MUBORAK!

“Vatandosh” gazetasining hurmatli idora hay’ati!

Sevgi to’la salomlarimizni qabul qilgaysiz. Sizlar sabab bo’lib dunyo yuzini ko’rgan milliy nomani ko’pchilik qatori o’qishga musharraf bo’ldik. Bu gazeta hammamizga qutlug’ bo’lsin. Bizni quvontirib, o’zlarimizni esa xayrli ish bilan sharaflantirdingiz. Tilagim shuki, hayrli harakatingiz barakatli bo’lsin.

qildik. Men esa gazeta tutgan yo’lni bir-ikki nusxada kuzataylik deb turgan edim. Keyin qaragam vatandoshlar orasida duv-duv gap, har birining og’zida, “Eshitmadim demanglar! Nyu Yorkda o’zbek tilida gazeta chiqibdi!” ovozi...

Shu kunlari do’stim Lutfulloh To’radan ham qo’ng’iroq bo’lib, darakni mujdaladilar. Qaradimki gazetani ulusimiz yaxshi kutib olibdur, chunki gazeta tutgan yo’l “xayrul umuri avsati ho” (“ishlarning yaxshisi o’rtachasidir”) ekan. Mana endi xotirjam bo’lib, tabriknomani yozib yubormoqdamen.

Tilagim shuki, eson bo’linglar.

Jo’ra BO’TAKO’Z
20 April, 2011.
Nyu York.

VATANNI ESLATUVCHI MAYOQ

Olislarda Vatan hasrati bilan qovrilganlarga tarjimon bo’lgan ro’znomangizning ovozi sodiq yurtdoshlarni behad quvontirdi. Bizlarga ma’naviy kuch bag’ishlagan “Vatandosh” gazetasining umri uzoq bo’lishini Tangri Taolodan tilaymiz.

Qonuniy yo’llar bilan chet o’lkalarga chiqib, Vatan iqtisodiyotiga hissa qo’shmoqchi bo’lgan vatandoshlarga Vatanni eslatib turish kabi ulug’ vazifani ado qilayotgan gazeta xodimlariga alohida ta’zim bildiramiz.

Falak gardishi bilan chet elga hijrat qilgan biz turkistonlik o’zbeklar yutuqlaringizdan g’ururlanamiz. Chunki musofirlik va Vatandan uzoq yasha-

makning qanchayin mashaqqatli ekanligini yaxshi va to’liq payqaganlardanmiz. Sevinchimizga o’rtoq sifatida doimo aziz O’zbekistonni eslatib turishingiz bizlarga ham kuch bag’ishlaydi. Shu munosabat bilan Navro’z arafasida yangi tug’ilgan “Vatandosh” gazetasini qayta-qayta qutlab, qalamkashlarga burrolik tilaymiz.

Hurmatlarimiz bilan,
Sobir SAYHON,
Hakan DEMIR.
Istanbul, Turkiya.

NAVBAHOR QALDIRG’OCHI

Assalomu alaykum “Vatandosh” ro’znomasining muhtaram tahririyat a’zolari!

Ro’znomangizning birinchi sonini ko’rib, hayratda qoldim. Ajabo, bu tushmi yo o’ng? Chunki men endi AQShda o’zbek tilida chiqishi mumkin bo’lgan milliy matbuot namunasini ko’rolmasdan hujratu fano qilishga tayyor edim.

1993-yili Amerikaga kelganimda “Turkiston-Amerika” jamiyatining hozirgi raisi Abdulla Xo’ja va ularning

qiblagohlari Akbar Xo’ja aka (ruhi poklari Alloh subhanahu va taoloning rizvonu rahmatida bo’lsin, omin!) bilan uchrashgan, shu yerda muqim yashayotgan vatandoshlarimiz uchun milliy-madaniy va ma’rifiy ishlarni yo’lga qo’yish haqida suhbatlashgan edik.

Akbar Xo’ja aka: “Hamshaharlari-miz (Afg’onistondan kelgan vatandoshlarimiz hamma o’zbeklarni hamshahar derdilar) uyushqoq emaslar. Ma’naviy-ma’rifiy hamda matbuot ishlari uchun pul berishmaydi. Aslida pullari yetarli, ammo milliy g’ururiyatini Amerikada namoyish etish o’rniga ming-minglab dollarlarni maishat va kazinoloarga sarflashadi”, - deb, hasrat qilgandilar.

Parvardigori olamga hamdu sanolar bo’lsinkim, sohibi iymon Akbar Xo’ja akaning, ko’pdan-ko’p amerikalik munavvar vatandoshlarimizning orzulari bugun amalga oshdi. Endi yurtdoshlarimiz o’zlarining yaxshi niyatlarini, armonu orzularini, ijtimoiy va qonuniy muammolarini shu yilning Navbahori qaldirg’ochi bo’lib kelgan “Vatandosh” orqali amalga oshirishlariga ishonchdoshman.

Yo subhonu sohibi Asmoil Husno, Tangri taolo! Vatandoshlarimizni O’zing hidoyat qilgan Vatan tuprog’idagi Sadoqat bog’iga mehmon qil, qalblarini milliy g’urur nuri bilan ravshan qil. Illo, o’z Vatandoshlariga qayta sohibi-ikrom bo’lsinlar. Omin.

Salomi muborak bilan,
Amonulloh AZIZ.
15.04.2011.
Brooklyn, NY.

UzbekTel.com
UzbekTel
Yaqinlarga yaqinroq bo’ling

- * Ulanish to’lovlarisiz
- * Yashirin Tolovlar Yo’q
- * Pinsiz qo’ng’iroq qilish
- * Komputerdan qo’ng’iroq qilish imkoniyati

YUQORI SIFATLI, ENG QULAY, ENG ARZON VA ENG ZAMONAVIY ALOQA!

TOSHKENTga qo’ng’iroq qilish **0.03** cent minutiga
MOBIL TELEFONlar va O’ZBEKISTONning BOSHQA MANZILLARI uchun **0.06** cent minutiga

www.UzbekTel.com
O’zbekiston va jahonga eng arzon va sifatli aloqa xizmati

MOBILIA FURNITURE & CARPET

3144 Atlantic Ave Brooklyn NY 11208
Tel.: 7182352652

Mobilia Furniture and Carpet with its convenient location in Brooklyn, New York is a furniture shoppers dream with over 150,000 square feet of furniture to choose from. It suits the needs of even the pickiest shopper. We carry almost every furniture brand name and other unique exclusive imports such Form Italia Gucci, Benetti’s Italia and Arredo Classic. Our wide range of selection includes antique, traditional to modern and even custom made furniture. We are open 7 days a week and we welcome you to visit our showroom.

Present this coupon and get an extra 10% discount!!!

Bismillohir rahmonir rahim!

Yaqinda Podsho Saud Universiteti professori o'zbekistonlik hamyurtimiz Murtazo Sayyidumar domladan Amerikada birinchi bor o'zbek tilida "Vatandosh" nomli gazeta chiqarila boshlaganini eshitib bag'oyat xursand bo'ldim. Ayniqsa, ushbu gazeta oldiga muhojirlikda yashayotgan vatandoshlarning, ularning farzandlari va nabiralari ona tillarini unutmastliklari, ona-vatan madaniyatiga yot bo'lib qolmasliklari, ota-bobolarimiz urf-odatlarini yodda tutishlarini maqsad qilib qo'ygani meni ayniqsa quvontirdi. "Vatandosh"ning nishona sonini varaqlab, men ham muhojirlikda doimo Vatan sog'inchi tuyg'usi bilan yashagan bir vatandoshning ko'nglida kechgan qalb so'zlarini mana shu gazeta orqali bildirishimga ruxsat bergaysizlar.

ko'rdik. 1989-yili o'zbek tiliga davlat tili maqomi berilishi bizga ham chinakam bayram bo'lib ketgan edi. Nihoyat, uzoq kutilgan ozodlikka erishganimizdan so'ng, qariyb oltmish yillik ayriliqdan so'ng Vatanimizga kelganimda bir qator davlat arboblari va olimu ziyolilar bilan uchrashdim.

Shunday samimiy uchrashuvlardan so'ng biz begona yurtlarda besamar sarson bo'lib yurmaganligimizga yana

UMRLAR - TARIX SAHIFALARI

*Tiriksen, o'Imagansen,
Sen-da odam, sen-da insonsen,
Kishan kiyma, bo'yin egma,
Ki sen ham hup tug'ilg'onsen!..
Cho'lpon.*

Turkistonning qora qismati mana shunday boshlangan edi. XIX asr o'rtalaridagi rus bosqini, zulm-zug'umi, XX asr boshlaridagi sho'ro diktaturasi, rus imperializmi istibdodi, Ikkinchi jahon urushi oqibatlarini tufayli millionlab turkistonliklar dunyo bo'ylab, turli mamlakatlarga sochilib ketdi. Kanadadan tortib, olis yapon yurtigacha, Malayziya, Avstraliyadan to arab mamlakatlari gacha, Amerikadan to Hindistongacha bo'lgan hududlarda musofir turkistonliklar umrguzaronlik qilmoqdalar.

Ularning o'zlari, solih va qobil farzandlari Turkistonning aql-zakovatini, ilm-ma'rifatiyu benazir salohiyatini jahon xalqlari ma'naviy madaniyati yuk-salishida, ravnaq topishida va ilm-fan hamda texnika taraqqiyotida o'zining munosib o'rnini egallab kelmoqda. Bularning hammasi bejiz emas. Turkiston xalqlarining iymoni musaffoligi, e'tiqodi butunligi va salomatligi, vijdoni pokdomonligi, bir so'z bilan aytganda, Birlilik yo'li, Milliy istiqbol yo'li ana shunday samaralarga olib keldi.

Bunday salmoqli faoliyat hijratdagi vatandoshlarning haq yo'lidagi o'zaro ittifoq, hamjihat bo'lib, Vatan uchun sobitlik va jiddu jahd bilan harakatlanishlari natijasida qo'lga kiritilganidir.

Albatta, holva degan bilan og'iz tatimaydi. Hayotda hech bir narsa osonlik bilan qo'lga kiritilmas ekan. Shuningdek, har bir ne'mat ham mehnat, ham faol kurash orqali vosil bo'lg'usidir.

Shu o'rinda hijratdagi ziyolilarimizdan biri Shermet Buluqboshining 1961-yili Vashington-Anqarada chop etilgan "Gullar makoni" she'rlar to'plamidan bir misol keltiraman:

MUHOJIRLARGA

*Tinglangiz hoy..!
Haqsizlikning azobin totib ko'rganlar,
Zulm ostida o'z yurtidan quvg'in
bo'lganlar
O'zga elda devonadek to'zib yurganlar,
Haqni izlab har jafoga boshni urganlar.
Unutmangiz..!
Ming-minglab vatansevar botir farzandlar,
Milliy haq-chun jang qilganlar, shahid bo'lganlar,
Ilm-iymon vakillari, ma'rifatchilar,*

Xalq baxti-chun hayotini qurbon qilganlar.

Birlashingiz..!

Bitsin endi ichki "urushlar".

Birlashmasak, yonib-bitib ko'mir bo'lamiz.

Har birimiz yolg'izlikda o'smay so'lamiz.

*Kuch birligi bo'lsa bizda unib o'samiz,
Haq yo'linda jasoratli qadam bosamiz.
Qancha o'ssa ichki g'iybat xarxashalari,
Bundan dushman foydalanib, shuncha shod kular.*

*Bitsin endi ongli-ongsiz jaholat qo'li,
G'umaylardan toza tutsin Birlikning yo'li.*

Ozodlik ham, istiqbol ham, yaxshi hayot ham,

Qo'lda bo'lur, faqat bir shart - bo'lsa kучlar jam.

Turkistonliklarni birlik ittifoqqa da'vat etuvchi ushbu satrlarda vatanparvarlik, milliy birdamlik tuyg'ulari ijtimoiy-siyosiy dard sifatida kuylanmoqda. Milliy birlikni ta'minlamay turib, ozodlik, mustaqillik, hur hayot haqida gapirish ortiqchaligi Shermet Buluqboshining qalb nidolarida o'z ifodasini topgan. Muhojir vatandoshlar tomonidan ardoqlanib kelingan bu she'rda millatning dard-alamlari, orzu-armonlari, iztirob to'la dil yo'qlari to'la mujassamlashgan. Biz har bir muhojir turkistonlik oilaning ajralmas, sevimli do'stiga aylanib qolgan bu she'rni har safar o'qiganimizda, ko'nglimiz yana bir karra yorishib, fikrimizni yana bir bor charxlab olgandek bo'lamiz va oydinlik bilan oshno tutinamiz.

Shaxs erki millat ozodligi, vatan mustaqilligi kabi ulug' tuyg'ular bir biriga bo'vasta, ko'z bilan qorachug', et bilan tirnoq kabi hamohang bo'luvchi o'zaro uyg'un tushunchadir. Bu narsalarni bir biridan ajratib bo'lmaganidek, shaxs erkinligiga erishmay turib, millat ham o'zini tom ma'noda ozod his qila olmaydi. Xalq hurligini ta'minlamay turib esa, Vatanning to'la mustaqilligini ta'minlab bo'lmaydi.

Tangri Taologa shukrlar bo'lsinkim, 1991-yilning 31-avgustida xalqimizning asrlar davomida qilgan orzu-umidlari ro'yobga chiqdi. O'zbekiston parlament yo'li bilan mustaqil davlatchilikka erishdi, yurtimiz jahon hamjamiyatida o'zining munosib o'rnini topdi. Bunda prezident Islom Karimovning hissalariga katta bo'ldi. O'zbek xalqi endilikda o'z taqdirini, o'z kelajagini o'zi belgilash huquqiga ega bo'ldi.

Oллоh Taoloning bizga ko'rsatgan marhamati ila O'zbekistonni mustaqil

bir bor amin bo'ldik. Afsuski, qanchalab yurtdoshlarimiz qon-qaqshab, zor-zor yig'lab, Vatan hajrida kuyib, armon bilan olamdan o'tib ketishdi. Yaratgan egamga shukrlar bo'lsinki, men Andijonga kelib, barcha qarindoshlarimni topdim. Biz muhojirlarning Vatanga kelishimizga juda ko'p ko'maklar bergan "Do'stlik" jamiyatining xizmatlari tahsinga loyiq. Shukrki, o'z erkicha yashayotgan O'zbekistonda farahbaxsh damlarni vatandoshlarim bilan birga o'tkazishga erishdik. Ayniqsa, qaysidir ma'noda qismatdoshimiz bo'lgan ulug' shoir Alisher Navoiy yubileyi o'z vatanida mehmon bo'lib qolgan biz kabi vatandosh muhojirlarning ham dil tubida kechgan ayriliq azoblari va sog'inchlarini o'z boshidan kechirib, she'rlarida yurak-yurakdan ifodalab bergan qismatdoshimizdir.

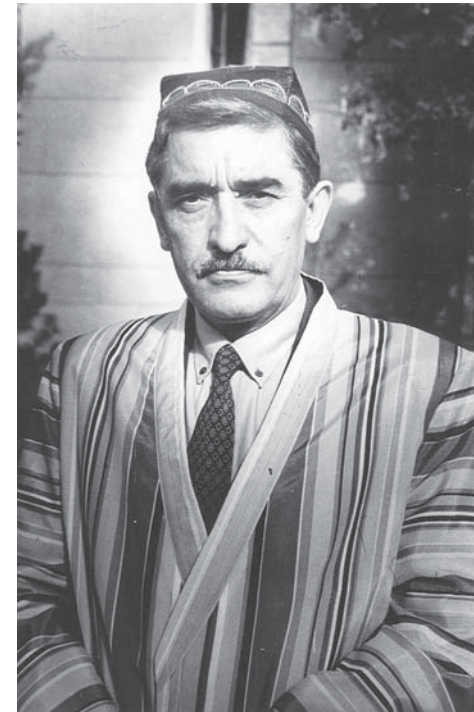
G'urbatda g'arib shodmon bo'lmas emish,

El anga shafiqu mehribon bo'lmas emish.

*Oltin qafas ichra gar qizil gul bitsa,
Bulbulga tikandek oshiyon bo'lmas emish.*

Shu o'rinda muhojir bo'la turib, Vatan ozodligi yo'lida kurashgan va bu muqaddas yo'lga o'z umrini bag'ishlagan insonlarni yodga olar ekanmiz, O'zbekiston mustaqilligini ko'rish baxtiga muyassar bo'la olmagan vatanparvar insonlar Ibn Yamin qori domla, Said Mahmud Taroziy (Oltinxon To'ra), Abdulhamid hoji Namangoniy, Abdulhakim Samarqandiy, Akbar-mahdum hoji, Amrullo Samarqandiy, Ishoqbek Ibrohim Toshqandiy, doktor Mo'min Teshaboy, Ziyovuddin qori, Mirza Abdulkarim hoji, Muhammad Naim Samarqandiy, Muborak Eshon, Said Muboshir Taroziy, Said Muzafarxon, Tohir Chig'atoy, Shohilhom Toshqandiy, G'ulomjon va Akramxon Shahrisabziylar, Qori Abdulqodir Namangoniy, Hakimjon Qaynar, Obidjon Marg'iloniy, Xurshid Olim, Ikromjon hoji, Abdulmuhsin Buxoriy, Hoji Said Qosim Andijoniy, Po'latjon Andijoniy, Ubaydulloh Darvesh Namangoniy kabi fidoyi nomlarni yod olish biz uchun ham qarz, ham farzdird.

Xotiralarning yana bir ibratli jihati, ular kishini ezgu amallarga chorlash ruhi bilan sug'orilganidadir. Turkiya, Pokiston va Amerika kabi mamlakatlarda tahsil ko'rgan Temur Xo'ja o'zining "Navoiy ruhi oh tortguncha" deya nomlangan she'rda shunday yo-zadi:

*Vatandoshimiz Zuhridin Turkistoniy.
Toshkent, 1991*

*"Elim!" deb ochmish yurak ko'zin,
"Tilim!" deb aytmish yurak so'zin,
"Yurtim!" deb yoqmish yurak yuzin,
Aziz boshin yerga qo'yguncha.
Samo nolam bilan o'rtansin,
Yo, sho'r ko'nglim Vatanga yetsin.
Yo, Vatan o'zi turib kelsin,
Navoiy ruhi oh tortguncha.*

Bu kabi she'rlar el-yurt sog'inchida Vatanga, millatga talpinib yashagan, o'rtangan, bag'ri dili kuyib yongan, sadpora bo'lgan millionlab muhojir turkistonliklarning ko'ngil kechinmalarini ifodalaydi. Binobarin, ona yurt ishqida yozilgan she'rlar ajdodlarimizning kindik qoni to'kilgan muqaddas zaminga oshiqayotgan ko'zlar nurini, yuraklar yolqinini, tilaklar cho'g'ini o'zida mujassamlashtiradi.

Biz muhojirlar muqaddas Makkai Madina joylashgan Saudiya Arabistoni tuprog'ida panoh topdik. Boshimizdan qancha qiyinchiliklar kechgan bo'lsa-da, alhamdulillah, yaxshi hayot kechirib kelmoqdamiz. Farzandlarimiz, xorijiy davlatlarda ta'lim olishdi, martabali ishlarda ishlab kelishmoqda. Biz bu yerdagi hayotimizdan mamnunmiz. Buning uchun Saudiya xalqidan, rahbarlaridan minnatdormiz. Shunday bo'lsa-da doimo Vatanimizni qo'msab yashaymiz.

Ko'nglimdan kechgan ushbu so'zlarni qog'ozga tushirar ekanman, xorijda yashayotgan hamyurtlarimizning tilimiz, adabiyotimiz, madaniyatimiz, tariximiz va urf-odatlarimizdan boxabar qilib turish maqsadida ushbu gazetani ta'sis etib, u bilan hamkorlik qilayotgan tahririyat xodimlariga o'z minnatdorchiligimni bayon etib, "Umring uzoq bo'lsin "Vatandosh", aslo Vatanga hizmat qilishdan charchamagin!" demoqchiman.

Iloyo, Ona Yurtimni turli balo qazolardan, g'animlarning g'ayir ko'zlaridan Yaratganning o'zi asrasin!

**Zuhridin Mirza Obid
TURKISTONIY,
Saudiya Arabistoni, Riyoz.
00 966 50 549 8762**

SIZ SOG'INGAN ASARLAR

(Davomi. Boshi oldingi sonda.)

GO'DAK ISI

Ayol go'dak isini birinchi farzandi tug'ilganidayoq his etadi. Erkak esa go'dak isi nimaligini nevarali bo'lganidan keyin anglaydi!.. Biz — erkaklar doim kechikib yuramiz...

OTALAR VA BOLALAR

U oddiy odam edi. Ham-molchilik qilardi. To'rt qiz, uch o'g'ilni oyoqqa turg'azdi. O'g'illarini uylantirdi. Qizlarini chiqardi. Hammasini uyli-joyli qildi.

Ko'z yumayotganida «Hammalaringdan mingdan ming roziman», — dedi...

Qarashsa, kafanligi yo'q ekan...

ANDISHA

Ota-bobalarimiz shunday deb tanbeh beradilar: «O'choqboshini hech qachon qo'shnining devoriga yopishtirib solma. Taom pishirayotganda o'chog'ingdan chiqqan tutun qo'shnining ko'zini achitsa, yegan ovqating harom bo'ladi!»

...O'zbekning andishasini isbotlash uchun yana qanday misol kerak?

NOAHILLIK

Oltmishinchi yillar latifasi.

Qadim zamonda bir yurt podshosining xazinasidan bebaho gavhar yo'qolibdi. Boshqa yurtlardan kelgan savdogadar gumon bilan hibsga olinibdi. Atrofiga qilich yalang'ochlagan soqchilar qo'yilibdi. Ittifoqo o'sha yurtga to'rt nafar o'zbek savdogari ham borib qolgan ekan. Ularni ham hibsga olibdilar. Ammo tepasiga soqchi qo'yishmabdi. Sababini so'rashsa, «bularga soqchining keragi yo'q, biri qutulmoqchi bo'lsa, ikkinchisi tutib beradi», debdilar...

Yetmishinchi yillar latifasi.

Arman radiosiga savol beribdilar:

— Parijdagi ko'rikda uch yulduzlik arman konyagi oltin medal oldi. Besh yulduzligi nima uchun hech nima olmadi?

Arman radiosi javob beribdi:

— Va-a-ax! O'zimiz ham hayronmiz! Ikkalasi bitta bochkadan quyilgan edi-ku!

Saksoninchi yillar fojiasi.

Yurtimizda «o'zbek ishi» degan qatag'on ro'y berdi.

Minglab begunohlar qamoqqa tiqildi, olis yurtlarga badarg'a qilindi. O'zbek «qo'shib yozuvchi» bo'ldi. «Poraxo'r» bo'ldi. «Bo-qimanda» bo'ldi. Azbaroyi «qo'shgani» uchun emas, loqaydligi uchun. Azbaroyi pora olgani uchun emas, bir yoqadan bosh chiqarishni bilmagan uchun. Azbaroyi tekinox'rligi uchun emas, noahilligi uchun!

Ikkinchi minginchi yil savoli.
Qachon qovushamiz? Qachon?!

HAQIQAT

Shu qadar shirinki, totib ko'rging keladi. Shu qadar achchiqi, tilingni kuydiradi!

ISHONCH. ORZU. UMID. ILINJ

Ishonch yo'qolsa, Orzu qoladi.

Orzu yo'qolsa, Umid qoladi.

Umid yo'qolsa, Ilinj qoladi. Ilinj yo'qolsa... Hech nima qolmaydi...

KAMOL VA ZAVOL

Odam o'z farzandlarining yil sayin o'sib, kamol sari ketayotganini biladi-yu, o'z otanasining yil sayin cho'kib, zavol sari ketayotganini bilmaydi...

PUL

«Pul — makruh narsa, odamni buzadi!» Kambag'al shunday deb, o'zini yupatadi va bora-bora qashshoqqa aylanadi.

Boyvachcha shunday deb, o'zgalarni yupatadi va bora-bora boy otaga aylanadi.

QALDIRG'OCH

E'tibor berganmisiz: qaldirg'ochlar fayzsiz, noahil xonadonga hech qachon in qurmaydi. Goho qaldirg'och odamdan aqlliroqmikin, deb o'ylab qolaman.

ATLANTIKA OKEANI USTIDA

O'TKIR HOSHIMOV

Daftar hoshiyasidagi bitiklar

EVRILISH

Tarix takrorlanib turadi, degan gap bor. Insoniyat ibtidoiy jamoaga qaytishi mumkin. Buning ilk belgilari hozirdan ko'rinyapti: k i t o b o' q i y d i g a n l a r kamayib boryapti.

HUSHYOR BO'LING

Ayol sizni juda qattiq sevasa, hushyor bo'ling. Otashin muhabbat — rashkka, rashk —

shubhaga, shubha — xudbinlikka, xudbinlik — dushmanlikka aylanishi mumkin.

SOPOL VA OLTIN

Sopol tovog'ing sinsa, dod sol: kesakka aylanadi. Tilla idishing sinsa, parvo qilma: bahosi tushmaydi!

YUK KO'TARGAN...

«Yuk ko'targan odam yuzaga chiqadi», deyдилar... Chiqadi. Albatta chiqadi! Faqat yuk ko'targanni suyab yuboradigan Qo'l bo'lsa bas!

DUO VA QARG'ISH

Dunyoda xalq duosini olishdan ortiq savob yo'q.

Ishoning: bu — ozmuncha yutuq emas...

DEBOCHA

Adolat Haqiqatni aytish va tinglashdan boshlanadi...

KULGI VA YIG'I

Kulishni bilmaydigan odam — baxtsiz odam. Yig'lashni bilmaydigan odam ikki hissa baxtsiz!

QUSH UYASIDA KO'RGANINI...

Bolaligida qush uyasini buzishga odatlangan odam katta bo'lganida birovning oilasini bemalol buza oladi.

Dunyoda xalq qarg'ishiga qolishdan ortiq gunoh yo'q.

MASLAHAT VA NASIHAT

Ko'mak tilab yoki maslahat so'rab borganingda yordam berish yoki yo'l-yo'riq ko'rsatish o'rniga «otangdan a'lo» nasihat qiladigan do'st — do'st emas, shunchaki tanish, xolos.

INSOF VA IYMON

Odam o'z manfaatiga mos kelish-kelmasligidan qat'i nazar ezgu-amallarni bajarsa va qilish mumkin bo'lmagan ishlardan tiyilsa, insofli bo'ladi. Buning uchun u mukofot olmasligi mumkin. Ammo iymoni to'kis bo'ladi. Shu boisdan bunday insonni iymonli deyдилar.

Odam ezgu amallardan manfaat topolmagani uchun ulardan voz kechsa va qilishi mumkin bo'lmagan ishlarni qilsa, noinsof bo'ladi. Buning uchun u jazolanmasligi mumkin. Ammo iymonga shikast yetadi. Shu boisdan bundaylarni iymonsiz deyдилar.

Iymonsizlik esa qabohatlar uchun darvozani lang ochib qo'yish bilan teng!

Insof — iymon darvozasi-ning posbonidir!

GUMROH BANDALAR

Odamlarga hayronsan. Ota-onasi tirikligida ikki og'iz shirin so'zni tekinga aytmaydi-da, ular o'lganidan keyin ming-ming pul sarflab, o'sha so'zlarni qabrtoshga yozdirib qo'yadi...

MAYMUNIYAT

Olimlar yer yuzida odamsimon maymunlar kamayib ketyapti, deb bong urmoqda. Ular tashvishlanmasa ham bo'ladi. Yer yuzida maymunsimon odamlar ko'payib bormoqda...

KO'ZGU

Ayol kishi huda-behuda o'zini ko'zguga solaversa, hushyor bo'ling: bir gap bor... (Davomi kelgusi sonda).

“OQSHOM QO‘SHIQLARI” DAN “NIQOBSIZ AMERIKA...” GACHA

DILDAN SUHBAT

Munaqqidlarning yozishicha, Dadaxon Nuriy o‘zbek nasrchiligi janrining hozirgi paytdagi eng faol hamda o‘qimishli asarlari bilan tanilgan vakillaridan biridir. Adibning ilk asari — “Oqshom qo‘shiqlari” lirik qissasi bosilib chiqqanida u 17 yoshli talaba edi.

Shundan beri yozuvchi chuqur lirik kechinmalarga boy qissa, roman, hikoyalar kitoblari hamda eng dolzarb mavzudagi ko‘plab publitsistik asarlari bilan o‘z muxlislari e‘tiborini qozonib kelmoqda.

Shu kunlarda muallifning “Niqobsiz Amerika va boshqa manzilgohlar” kitobi kutilmagan yangilik sifatida o‘quvchilar orasida katta qiziqish uyg‘otmoqda.

Mazkur asar xususida bir necha savollar bilan adibga murojaat etdik.

— Siz yozuvchi va sharqshunoslik bo‘yicha mutaxassis sifatida Hindiston yarimoroli mamlakatlari ko‘p marotaba kezib, hamon o‘quvchilarni qiziqtirib kelayotgan “Hindiston ming yildan so‘ng”, “Daricham ro‘parasida Pokiston”, “Xatarli jannat safari” (Shri Lanka haqida) nomli kitoblar yozgansiz. Va... ajabki, yangi asaringizni o‘qiyotganlar orasida “amerikashunos” ekanligingiz haqida gap tarqab yuribdi.

— Men “amerikashunoslik” dan yiroq odamman. Lekin hayotning o‘zi shu yo‘lga solib qo‘yarkan. Aqlimni tanibmanki, radio, gazetalar orqali bir narsani eshitganman, o‘qiganman: Amerika yomon. Hamma yovuzliklar o‘sha “urushqoq imperialistlar” dan chiqadi, va hakazo... Bir necha avlod shu ruhda tarbiyalanganmiz... 1966-yilning boshlarida buyuk adib A. Qahhor nazariga tushib, uch yil davomida shu zotning adabiy, ham hayotiy sabog‘ini oldim. U kishi gurunglarda, hatto minbarlardan turib, “kolonizatorlardan ham yolchimagan ekanmiz, mana, Amerikani oq kaltak-qora kaltak qilaveramiz-u, unga ergashganlar allaqachon kosasi oqarib, ilg‘or insoniyat safiga qo‘shilib olganidan bexabarmiz, hamon chorig‘imizni sudrab yuribmiz” deganini ko‘pchilik eshitgan. Yana u kishi “O‘zi to‘q, ko‘zi to‘q odamda alamzadalik hissi bo‘lmaydi, o‘zgalarga yomonlikni ravo ko‘rmaydi” derdi. Bunday gaplarni aytish o‘sha Sho‘ro davrida misli ko‘rilmagan jinoyat sanalardi. Shuning uchun adib boshiga ne kunlarni solishmasdi. Biroq, Abdulla aka o‘z so‘zida sobit turardi. “Kimdir haqiqatni aytish kerak-ku, axir” derdi.

— Demak ustozning mana shu so‘zlari siz uchun Amerika haqida haqiqatni aytishga turtki bo‘lgan!

— Bilsangiz kerak, Abdulla Qahhorning “Ko‘r ko‘zning ochilishi” degan hikoyasi bor... Yolg‘on-yashiq tashviqotlar bilan qalb ko‘zi so‘qir, butun

vujudi karaxt qilingan odam dunyo kengliklari tugul, o‘z oyog‘i ostini ham yaxshi ko‘rolmaydi... Biz qariyb 70 yildan ziyod vaqt mobaynida mana shu ahvolda yashab kelgandik. Nihoyat, Mustaqillik sharofati bilan uzoqlarga, hatto Amerikaga ham emin-erkin nazar tashlaydigan bo‘ldik... “Niqobsiz Amerika...” shuning natijasi deb o‘ylayman.

— Internet orqali kitobingiz haqida keyingi yuz yil mobaynida O‘rta Osiyoda ilk marotaba Amerika haqida xolisona asar paydo bo‘ldi, deb yozildi. Bunga qanday qaraysiz?

— Amerika haqida xolis asarlar bitilgan. Hatto o‘sha zug‘umkor Sho‘rolar davrida ham ardoqli shoirimiz Erkin Vohidovning (bu haqda kitobda ham yozilgan) matbuot orqali qator chiqishlarini eslash kifoya. Men o‘sha mavzuni davom ettirdim, xolos.

— Kitob nihoyatda salmoqdor. Uning “yuki” ni ko‘tarib turgan dalil-ashyolar ham ancha-muncha. Bularni yig‘ishning o‘zi bo‘lmagandir.

— O‘ta “eskicha” e‘tiqod quli, men bilan “mafkuraviy jang” qilib charchamaydigan, Tashqi Ishlar vazirligida mas‘ul lavozimda ishlovchi jonajon og‘aynim (yaqinda qazo qildi, joyi janatda bo‘lsin) “Amerika” ni birinchilardan bo‘lib o‘qib chiqdi-yu, endi Siz bilan bahslashish uchun uzoq vaqt tayyorgarlik ko‘rishga to‘g‘ri keladi” dedi, so‘ng qo‘shib qo‘ydi: “Lekin SRU kerakli faktlar bilan rosa ta‘minlagani sezilib turibdi!” Men ham unga “O‘sha ustasi farang bachchag‘arlarni salkam yetti oy mobaynida qidirdim, lekin birotasi qorasini ko‘rsatmadi. Mendan shubhalandi shekilli” deya javob qaytardim. Aslida bu kitobni qog‘ozga tushirishga qariyb 45 yildan beri tayyorgarlik ko‘rib kelardim. 2009-yildagi Amerikaga bir necha oylik safarim bunga katta turtki bo‘ldi xolos.

— Asarning ilk marotaba kitob shakliga keltirilgan nusxa-

Yozuvchi Dadaxon Nuriy AQSHning O‘zbekistondagi favqulodda va muxtor elchisi (sobiq) Richard Norlandga kitob va o‘zi chizgan suratni taqdim etmoqda.

laridan birini Amerikaning O‘zbekistondagi favqulodda va muxtor elchisi Richard Norland janoblari qabul qilib olarkan, uni inglizchaga tarjima qilishga ruxsat etasizmi, deya savol bilan murojaat qilgandi...

— Eslayman. Nazarimda, o‘shanda asar hali qiyomiga yetmaganday edi. Shuning uchun “hozircha vaqti emas, qayta ishlangan mukammal nusxasini o‘zim Sizga topshiraman” degandim... Shundan beri bir yildan ziyod vaqt o‘tdi. Kitobning har bir sahifasini to‘rt marotabadan qayta yozib chiqdim, desam ishonavering. Beshinchi “namuna nusxa” si chop etildi. Endi ko‘ngil to‘q. Aytganimdek, qiyomiga yetgan ko‘rinadi.

— Biror tilga tarjima bo‘ldimi?

— “Zvezda Vostoka” jurnalining bir xodimi, asaringiz meni qiziqtirib qoldi, rus tiliga tarjima qilmoqchiman, ruxsat etsangiz, dedi. Rozi bo‘ldim. Qariyb 760 sahifali kitobni 5-6 oy ovora bo‘lib tarjima qildi. Men sharoit yaratib berdim. Oy sayin moddiy yordam ham deganday... Biroq, shuncha vaqt davomida “ishlar qanday ketyapti” deb qiziqib ko‘rmaganligim, meni dog‘da qoldirdi. “Tarjima” ni o‘qib, hafsalam pir bo‘ldi; tilda shira yo‘q. Boblar o‘zgartirilib, qisqargan. Amerikaga aloqasi yo‘q, allambalolar qo‘shilgan. Eng achinarlisi, tarjimon yumorni tushunmaydigan “omi” ekan. “Asardagi voqealar rivojini tarang tortib turadigan hazil-mutoyibalar” (akademik M. Qo‘shjonov) oddiygina, jo‘n holatda berilgan... Essiz mehnat. Ming varaqqa yaqin “tarjima” matni stolim tortmasida chang bosib yotibdi.

— “Niqobsiz Amerika...” da hamon Sho‘rolar davrining xumori tutib yuradigan kishilarga tegishli joylar ham ancha-muncha. Asar bilan o‘sha toifadagi odamlar “qiziqib” ko‘rishmadimi?

— To‘g‘risini aytsam, hadigim o‘shalardan edi. Birovi “Yanki” larni po‘stagini qoqib, katta asar yozibsiz” deb oldimga keldi. Berdim. O‘qib, men ga indamadi. Boshqalarga “E‘tiqodimni yer bilan yakson qildi” debdi. Yana bittasi mendan astoydil xafa bo‘ldi. Ko‘ziga “shubhali” ko‘rinaman chog‘i, uzoqdan nazari tushishi bilan yuzini teskari o‘girib oladi. Xudoga ming qatla shukur, bundaylar bitta-yarimta...

— Shu kitobingizni o‘qib chiqqan, hozir ko‘pchilik orasida “o‘zbekning Charli-Chaplini” deya nom qozongan taniqli komik artist Valijon Shamsiyev “Amerika...” ga bag‘ishlov she‘r bitgani, u gazetada e‘lon qilinganini bilasizmi?

— Ha, artist ukamiz qo‘ng‘iroq qilib asaringizga taqiriz yozdim, degandi. Men avvaliga shunchaki hazil, navbatdagi parodiya bo‘lsa kerak, deb o‘yladim. Chunki keyingi paytlarda Erkin aka Vohidov, Tursunboy og‘a Adashboyev, Anvar Obidjon, Abdulhay Hoji Nosirov, hatto tinchimas shoira Xosiyat Rustam qizining ham kamina “sha‘ni” ga tegadigan hazil-mutoibalari ko‘payib ketgandi. Yo‘q, Valijonning o‘zi hazilkashlikning ustasi bo‘lgani bilan ijodda ham xuddi Charli Chaplinday qalami o‘tkir, jiddiy ekan! She‘rini o‘qib, men shunday fikrga keldim. Darvoqe “men” desam, kamtarlik bo‘lmas, ancha tajribali nazm ahlining kamina qulog‘iga quyayotgan gaplari shunday!

— Hozir qanday yangi asar ustida ishlayapsiz?

— “Safar” dan charchaganligim biroz sezildi. “Jiddiylik” ni sal “yengillashtirish” maqsadida yangi mavzuga qo‘l urganman. Nomi ham g‘alatiroq: “Podshohimning ko‘ngil xushligi”. Qanday chiqishi noma‘lum. “Jo‘jani kuzda sanaydilar” deydilar-ku!”

A‘zam OBIDOV
shuhbatlashdi.

www.ziyouz.com

Ziyo istagan qalblar uchun!

O‘zbek tilidagi eng katta ma‘naviy internet portali.
Maqolalar, kitoblar, roman va qissalar, hikoyalar,
xalq og‘zaki ijodi, tarix, hikmatlar...

CHET EL DAGILAR BIOMETRIK PASPORTNI QANDAY OLADI?

Savol: *Salom, Vatandosh! Pasport haqidagi maqoladan so'ng menda savol tug'ildi. Chet elda yurgan fuqarolar pasport muddati tez orada tugayotgan bo'lsa, qanday qilib biometrik pasport olishlari mumkin? Shu haqda ma'lumot berishingizni so'rayman. Oldindan rahmat.*

Javob: "Xorijdagi O'zbekiston Respublikasining diplomatik vakolatxonalar va konsullik muassasalari tomonidan O'zbekiston Respublikasi fuqarolariga pasport berish va almashirish Tartibi"ga ko'ra, xorijda doimiy yashovchi O'zbekiston Respublikasi fuqarolari O'zbekiston Respublikasining ular yashayotgan mamlakatdagi diplomatik vakolatxonalar va konsullik muassasalaridan yangi pasport olishlari yoki pasportlarini almashtirishlari mumkin.

Pasport almashtirish uchun xorijda doimiy yashovchi O'zbekiston fuqarolari diplomatik vakolatxonalar yoki konsullik muassasasiga quyidagi hujjatlarni topshirishi kerak:

belgilangan ariza;
pasport;
35x45 mm o'lchamidagi oq-qora yoki rangli ikkita fotosurat.

O'zbekiston Respublikasida o'rnatilgan qonuniy tartibga ko'ra, xorijdagi diplomatik vakolatxonalar va konsullik muassasalari xorijda doimiy yashovchi O'zbekiston Respublikasi fuqarolariga yangi pasport berishlari va pasportlarini almashtirishlari lozim.

Ma'lumki, biometrik pasportga o'tish ikki bosqichda amalga oshiriladi. Biometrik pasportga o'tishning birinchi bosqichida, ya'ni 2011-yil mobaynida biometrik pasport vazirliklar, idoralar va muassasalar xizmatchilariga, xorijda chiqayotgan yoki chet eldagi jis-

moniy shaxslarga, shuningdek, muayyan yoshga to'lgan yoki qonunchilikda ko'zda tutilgan boshqa sabablarga ko'ra pasport olayotgan fuqarolarga beriladi. 2012—2015-yilgacha bo'lgan ikkinchi bosqichda esa qonunchilikda belgilangan tartib bo'yicha O'zbekiston Respublikasining barcha fuqarolariga beriladi. Demak, muddati tugagan pasportlar elchixonalar yoki konsullik muassasasiga topshirilsa, 2011-yildan boshlab yangi biometrik pasport berilishi kerak.

Agar diplomatik vakolatxonalar yoki konsullik muassasalari fuqarolarga O'zbekistonga borib yangi pasport olishni aytayotgan bo'lsa, mazkur diplomatik vakolatxonalar yoki konsullik muassasasida pasport berish va pasport almashtirish bo'yicha yetarli imkoniyatlar bo'lmasligi mumkin. Pasport berish yoki pasport almashtirishni rad etish sababi ular tomonidan izohlaniishi lozim.

Xorijda turib pasport olish yoki almashtirish uchun pasport oluvchi xorijdagi O'zbekiston Respublikasi diplomatik vakolatxonasida konsullik hisobidan o'tishi lozim. Agar pasport olish yoki almashtirish muddatiga qadar konsullik hisobida turmagan bo'lsangiz, ariza berishdan oldin konsullik hisobidan o'tishingiz lozim bo'ladi.

O'zbekiston Respublikasi elchixonalar yoki konsullik muassasalari chet elda doimiy yashovchi fuqarolardan tashqari, chet davlatda ta'lim olayotgan va talaba vizasiga ega bo'lgan fuqarolarga ham yangi pasport berishi yoki mavjud pasportni almashtirib berishi mumkin.

AQShda turib pasport almashtirish tartibi to'g'risida batafsil ma'lumotni O'zbekistonning AQShdagi elchixonasi saytidan (<http://uzbekistan.org>) topishingiz mumkin.

Dilorom ABDULLAYEVA
tayyorladi.

Amerikada o'zbek to'ylarida xizmat qilamiz:
Video tasvirga olish va montaj
Fotosuratga olish Tel: 202-716-3683
E-mail: photovideo@uzland.biz
Web: <http://www.uzland.biz>
UzLand Productions

F&Y
GUZALLIK SALONI

Istanbul, Toshkent va New Yorkda mashhurlarga xizmat qilgan va sizning ham xizmatimizga tayyor

FUAT
Ayyollar va erkaklar sartaroshi

1053 Brighton Beach Ave
Brooklyn NY 11235

Phone: 718.332.3339
Cell: 718.954.2351

ATLANTIC EXPORT
LOGISTICS SOLUTIONS

Regional Agent: Javlon
Phone: 267-575-0000,
Email: javlonpa@atlanticexportinc.com
<http://www.atlantic.uz>
www.atlanticexportinc.com

Spring 2011

DIGITAL WORLD

Tüm Cep Telefonu Markalarını Bulabileceğiniz Tek Adres
www.dworldshop.com

UNLOCKED

IPHONE SAMSUNG BLACKBERRY HTC

UNLOCKED

LG MOTOROLA SONY ERICSSON NOKIA

UNLOCKED

IPAD MOTOROLA BLACKBERRY SAMSUNG

Size Özel İndirimlerle Tüm Elektronik Ürünler Ve Daha Fazlası
246th Avenue Suit #600 (28 th Street) New York, NY 10001
(212) 481 32 86

KASHKAR
cafe

ЎЙГУР • МАНТЫ • ШАШЛЕК • САМСА

1141 Brighton Beach Ave, (between Brighton 14th st. and Brighton 15th st.) Brooklyn NY 11235 USA.
Phone: 1 718-743-3832
www.kashkarcafe.com Email: info@kashkarcafe.com

Maria Micaela WEIR

My first day in Uzbekistan, I found myself in the Chorsu bazaar, trying to stick close to my guide as we meandered past tables stacked high with everything from sandals to frying pans. An older woman seated near a table and smiling broadly, gestured to me to come over. I approached, both intrigued and apprehensive. She handed me a small white ball from a tray that she held on her lap. I took it and studied it carefully, thinking perhaps this was an Uzbek gumball. She motioned to me to try it, and not wanting to offend someone on my very first day, I popped it in my mouth. The "Uzbek gumball" assailed my senses with an intense saltiness and the smell of old milk. Before I knew it, the white ball lay in the dust at my feet. I had spit it out involuntarily. I quickly looked up, horrified by what I had done, and found the woman doubled over in laughter. Feeling relieved, I joined in the good-natured guffawing. Needless to say, what I had tasted was not a gumball, but qurut, a cheese product made from curdled milk or yogurt.

I was a few weeks shy of nineteen when I arrived in Uzbekistan, TESOL certificate in hand, and as blithely naive and cocksure as only a teenager can be. Born to an Irish-American father and a Colombian mother, I grew up bicultural and bilingual, and had traveled several times to Latin America. Nothing, however, could have prepared me for the utter foreignness of Uzbekistan. It was 1992, just one year

could have filled the pages of many books, in the moment that the Uzbek woman offered me the qurut and I accepted it, we had effectively transcended the abyss of difference that separated us and had

met in a place of shared humanity. Over the ensuing five years I had many similar experiences, which helped me learn to survive and even thrive in Uzbekistan. When I left in 1997, I carried with me countless memories and a deep fondness and appreciation for the Uzbek people. To this day I cherish my time in Uzbekistan and the many friends I made there. And yes, I sometimes even miss the taste of that pungent snack that I eventually learned to love—qurut.

LESSONS LEARNED FROM AN UZBEK GUMBALL

after the fall of the Soviet Union. I entered a country that was staggering under the weight of immense economic, political, and social change. I encountered an unfamiliar and complex religion, an ancient culture with myriad customs, a host of different ethnic groups, and not one, but two languages I could not speak or understand.

That day in the Chorsu bazaar, surrounded by strange sounds, smells, and sights, I learned a valuable lesson. Although the differences between us

Personal and Business Taxes

Fast Professional Services
Maximum Refund / Electronic Filing

Phone: (718) 332-4448
837 Avenue Z, Brooklyn, NY 11235

www.clickminimus.com
graphic design services...

posters logos invitations cover art
business cards brochures advertisements
Custom Design for Promotional Products & Corporate Gifts

Visine **PANTENE** TRI-STATE DELIVERY AVAILABLE UPON REQUEST! PLEASE CONTACT US FOR MORE DETAILS.

ezwiper **Theraflu**

DURACELL **AXE** EMAIL, FAX, OR PHONE-IN ORDERS TO PICK UP AT OUR NORTH BERGEN, NEW JERSEY CASH & CARRY LOCATION!

5-hour ENERGY **TROJAN**

VICKS **TYLENOL** **Wyeth** **Unilever** BE SURE TO JOIN OUR MAILING LIST FOR WEEKLY SPECIALS AND UPDATES!

Advil **Panasonic**

BIC **Pfizer** SERVING THE TRI-STATE AREA FOR THE PAST 6 YEARS.

head shoulders **Blistex** **Colgate** **Clear eyes** VENDORS AND SUPPLIERS PLEASE SUBMIT YOUR OFFERS AND DEALS.

ChapStick

Palmolive **Gillette** QUICK, RELIABLE SERVICE TO BETTER SUITE YOUR NEEDS.

Oral-B **P&G**

Johnson-Johnson **INSTANT Krazy GLUE** THOUSANDS OF ITEMS IN STOCK!

KJR & Sons Inc

Address: 6900 Roustain Avenue UNIT # 6-7 North Bergen, New Jersey 07047
Phone: (201) 453-1220 (201) 430-8041
Fax: (201) 453-1223
Email: kjr@kjrsons.com
Web: www.kjrsons.com

KJR & SONS Inc. is a wholesale distributor of brand name health & beauty aids and general merchandise KJR & SONS serves wholesalers, grocery & c-stores, pharmacies and jobbers.

KJR has been in business since 2005, providing quick, reliable service for the past 6 years.

MUAMMO

Bolalik vaqtlarimda shokoladrang muqovali kitoblarni ko'rsam ilkis yeb qo'ygim kelar edi. Otam javonining qo'lim yetadigan bo'limidan shundoq kitoblarni sug'urib olib u yoq-bu yog'ini aylantirib tomosha qilardim. Bunday narsani yeb bo'lmasligiga aqlim yetgach, kitobni uloqtirib o'yingohim sari ravona bo'lardim.

Yoshim ulg'aygach o'sha bitiklarni o'qiy boshladim. "Kalila va Dimna" ertaklari meni boshqa olam havosiga oshno qildi. Bu bitiklarda men insonga evrilgan hayvonlarni ko'rdim, so'ng muqova tusi ortiq e'tiborimni tortmay qo'ydi. "Graf Monte Kristo" meni ezgulik va yovuzlik o'zaro kurashgan jangoh tomonga yetakladi. Navoiyning kitoblarini, Fuzuliyning moviyrang muqovali kitobini mutolaa qildim. "O'tgan kunlar" havosidan nafas oldim. Sevgi havasiga tushdim. So'zlar menga qanot bo'lardilar-da, ko'kka chiqarib qo'yardilar, osmonlarda parvoz aylardim. Bildimki, So'z kishisining missiyasi yeyishgina mazmun kasb etadigan dunyodan insonni uzoqlashtirish ekan.

Oллоh maxluqotlariga Yerni tortiq qildi. Yerda o'nib-o'sadigan giyohlarni, mevalarni yeng, suvlarni iching, dedi. Maxluqotlar bir-birini ham yeb boshladilar. Oxiri ularni-da Yer yeb qo'ydi. Bildimki, yeyish maxluqotga tashvish keltirar ekan.

Bu satrlarni Cho'lpon hazratlari bundan yuz yil muqaddam bitgan:

"Bizning ulamo va eshonlarimiz to'n kiy-makdan, avomlarimiz choyxonalarga chiqib choy ichmakdan va ziyolilarimiz esa Ovrupo kiyimliklarida va qiymatlik papiro'slarida lazzat olurlarki, "adabiyot nima?" desang, javobida yuqorida aytilganacha "ya'ni,

masalan"dan boshqa javoblari yo'qdir. Mana shuning uchundirki, kundan-kun ruhimiz tushub, keladig'on istiqbolimizga umidsiz qarab, boshqa millatlar kabi shod va umidli yashamaymiz va bizdan shodlik va ruh bo'lmagani uchun bir ishni qilamiz deb endi o'ylaganimizda o'y yo'q - fikrlar chochilub, aqlarimiz parishon bo'lub ketar".

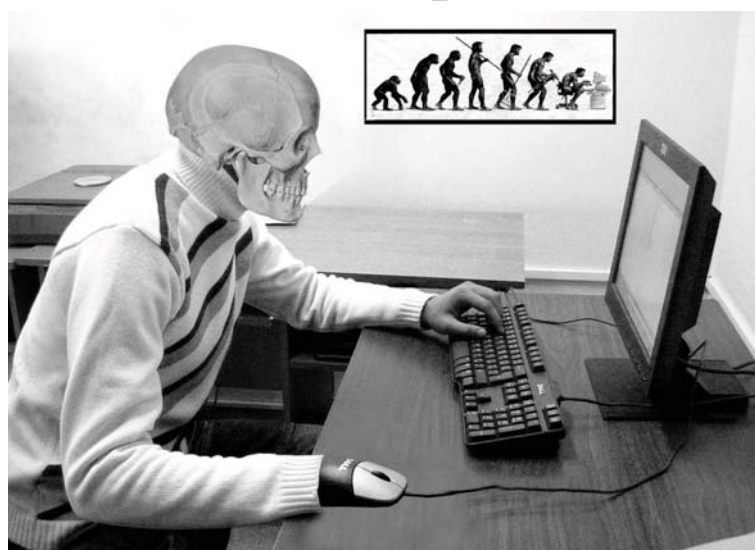
Bu so'zlarni bitishdan avval Cho'lpon hazratlari shunday degan edi:

"Bizdan boshqa millatlarga ko'z solsak ko'ramizki, alarning olti yoshdan oltimish yashar qarilarina qadar adabiyot

hafta adabiyot kechlari qilinur, adabiyot o'qilur, nutq so'ylanub xalq ko'b kirub ta'sirlanurlar..."

Buyuk shoirimiz adabiyotdan lazzat olishni "vazifai milliyya" ya'ni millat vazifasi hisoblaydi. Millat shu vazifani bajonidil udda qilmas ekan uning ruhi shodlanmaydi, uning yuragidagi kelajakka bo'lgan umid so'nib boradi. Buning boisi shuki, moddiy dunyoga qo'yilgan hirs asta-asta ma'naviyatni bo'g'adi, ma'naviyatga nafas oldirmay qo'yadi.

Inson qasrmonand uylarga, yaltirab ko'zni oladigan uy jihozlariga, hovli sahnasida dam-badam ko'kka otildigan favvoralariga, chet el rusumi-

ymiz, nomini bilsak-da kurash tushish lahzalarini tomosha aylamaganmiz, boisi o'sha vaqtlarda video yo'q edi. Haz-

didsiz suratlar. Bu gapga ishonmasangiz Yevropadan jo'natiladigan kitoblar joylashgan kutubxona javonlariga bir qur nazar tashlang.

ADABIYOTSIZ QANDAY YASHASH MUMKIN?

Rahmatlik onajon ammam, mening qalinimga tog'ang bir tog'ora jo'xori bergan, der edi. Shu gapni aytib kulardi. Eshak aravaga qanday minganini es-lardi. Lekin u bilmagan ertaklar yo'q edi hisob. Mana adabiyotning kuchi. Men uning ochiq chehrasida, samimiy tabassumida adabiyotning quvvatini ko'rar edim.

HOZIR-CHI?

Maktab bolalarining qo'lida "sotka". Egnida qimmatbaho kiyim. Qiz chiqarsangiz, o'g'il uylantirsangiz limuzinu yeyishlik to'la tog'oralar gir-gir aylanadi. Yevropada shundaymi?

So'z kishilari mol-dunyoga hirs qo'yadiganlarga qarab "YO'Q!" deb qichqirishlari kerak. Bu qichqirishlarni eshitganlar kamida o'ylab ko'rishadi.

Oллоh maxluqotlarga Yerni tortiq qildi. Ammo So'z kishisi bunga qanoat etmadi: yulduzlar haqida yozdi doim. Zotan, inson o'zini yeb tugatadigan Yerdan xayolan bo'lsa-da qochmog'i lozim.

Bahrom RO'ZIMUHAMMAD

Husniddin ATO kollaji.

SO'Z KISHISINING MISSIYASI

o'qub eshitmakni vazifai milliyasidan hisob qilur. Mana shuning uchundirki, Ovro'poning har shahar va qishloqlarida har kun, har

dagi mashinalarga hirs qo'yar ekan, endi uning xayol dunyosida parvoz qilgisi kelmay qoladi, u ko'z bilan ko'riladigan, qo'l bilan ushlanadigan ashyolarnigina haqiqat hisobiga qo'shadi, xolos. Va shu barobarida So'z kishilariga qarshi "hujum" boshlaydi, ularni masxaralaydi, tahqirlaydi. Bu yanglig' hastalik o'n, yuz, ming, o'n minglab odamlar oralab-orallab butun boshlik millatning o'ziga yuqqani yomon.

Qo'shiq kerakmi? - demaganlar hech qachon. "Adabiyot kerakmi?" deyilmoqda. Bois shuki, adabiyot butunlay boshqacha ne'matlar majmui. Adabiyot nafaqat bir davr, balki kelajakda dunyoda paydo bo'ladigan inson nasli ruhini ham oziqlantiradi. Biz hazrati Navoiy davrida yashab o'tgan qo'shiqchilarni bilmaymiz, nomini eshitgan esak-da qo'shiqlarini tinglab ko'rmaganmiz - o'sha zamonlarda plastinka yo'q edi. Biz Navoiy zamonida yashab o'tgan pahlavonlarni bilma-

Хурматли ватандошлар!

Сизни қизиқтирган барча саволларга қуйидаги рақамлар орқали мурожаат қилишингиз мумкин.

Сизга маълумки, АҚШда солиқлар масаласи жуда ҳам муҳим ва ҳар бир фуқаро даромад солиғини ўз вақтида қонунларга мувофиқ равишда тўлаши шарт.

Ватандошларимизга солиқларни тайёрлашда ёрдам бериш мақсадида Вашингтонда АҚШ қонунларига кўра даромад солиғи бўйича ўзбекистонлик мутахассислар (IRS) ишни бошлади.

Зокир Алиев.

МВА.ЕА - 703 459 82 34

E-mail: zakiraliyev@yahoo.com

АҚШ Солиқлар Бош Бошқармасининг имтиёзли лицензиясига эга солиқ мутахассиси.

Фазилат Мамурова

МРА -703 786 72 01

E-mail: fazilat84@yahoo.com

Молиявий хизматлар

MOLIYAVIY INQIROZ AQSH TA'LIM TIZIMI UCHUN QANCHAGA TUSHMOQDA?

TA'LIM

2008-yil AQShda boshlanib, so'ng butun dunyoni o'z domiga tortgan moliyaviy inqiroz bugun o'z nihoyasiga yetgani haqida aytilayotgan bo'lsa-da, ammo uning uzoq muddatli asoratlari hanuz mavjud va ulardan osonlikcha qutulishning iloji ham yo'q. AQShda ushbu inqirozdan aziyat chekmagan sohaning o'zi qolmadi. Ishsizlik 10 foizgacha chiqib, 1982-yilgi rekord darajaga yetib qoldi. Nafaqat xususiy sektor, balki davlat qaramog'idagi loyihalarga ham jiddiy putur yetdi. Budget kamomadi va milliy qarz keltirishi mumkin bo'lgan og'ir oqibatlar haqida bugun har doimgidan ham ko'ra ko'proq tashvish bilan gapirilmoqda. Aynan davlat budjeti xarajatlarini kamaytirish borasidagi Kongress tortishuvlari oqibatida shu oy hatto federal hukumat butunlay ishdan to'xtab, ko'plab davlat idoralari vaqtincha faoliyatdan chiqish xavfi ostida qoldi. Faqat so'nggi soatlardagina respublikachi va demokratlar kelishuvga erishib, davlat idoralari ishdan to'xtab qolishining oldi olindi.

Ushbu maqolada moliyaviy inqirozning ta'lim tizimiga qanday ta'sir etayotgani haqida hikoya qilmoqchimiz. Mamlakat iqtisodi inqiroz bosqichidan o'tib, hozirda o'zini tiklab borayotgan bir paytda davlatdan moliyaviy ko'mak oluvchi yuzlab oliy o'quv yurtlari hanuz moliyaviy inqiroz asoratlardan aziyat chekayotgani bir shtat misolida tahlil qilinadi.

Chapel Hildagi Shimoliy Karolina universiteti (UNC-Chapel Hill) AQShning nufuzli oliy o'quv yurtlaridan biri. Dunyoning eng kuchli 100 ta universitetining oldingi o'rinlarida turadi. "Kiplinger" reytingi bo'yicha, 2011-yilning eng yaxshi davlat universiteti. Biznes, jurnalistika kabi sohalarida universitet mamlakatning eng kuchli o'nta universitetlari qatoridan mustahkam o'rin olgan.

Chapel Hildagi Shimoliy Karolina universiteti UNC (University of North Carolina) tizimiga kiruvchi universitetlardan biri. Ushbu tizimga yana shtatdagi 16 ta oliy o'quv dargohi kiradi. UNC tizimi xarajatlari asosan davlat tomonidan moliyalashtiriladi. Moliyaviy inqiroz oqibatida Shimoliy Karolina shtatining yillik byudjeti 2.4 mlrd.

dollarga kamaygani bois, uning o'rnini qoplash shtat tomonidan moliyalashtiriladigan dasturlarni qisqartirish evaziga bo'lmoqda. Davlat tomonidan moliyaviy yordamning kamaytirilishi, ayniqsa, shtat ta'lim tizimi uchun ancha qimmatga tushadigan ko'rinadi.

Yaqinda Shimoliy Karolina shtati parlamenti quyi palatasi UNC tizimiga 2011-2012-akademik o'quv yili uchun ajratiladigan moliyaviy ko'makni 17.4 foizga qisqartirish haqida qonun loyihasini e'lon qildi. Shu yil yozda tasdiqlanishi kutilayotgan ushbu loyihaga ko'ra, UNC tizimi navbatdagi o'quv yili uchun oladigan mablag' endi 483 million dollarga kam bo'ladi. Xo'sh, bu nimanis anglatadi?

Agar UNC tizimi xarajatlari 17.4 foizga qisqarsa, universitetlarda ishlovchi jami 3200 kishini ishdan bo'shatishga to'g'ri keladi. Ularning qariyb teng yarmi o'qituvchi-professorlardir. Shuningdek, 9000 ta fan bo'yicha darslarning berilishi butunlay to'xtatiladi. Bu 240 mingta talaba o'rnini boy beriladi, deganidir. UNC telekanali faoliyati uchun lozim bo'lgan 12 million dollar mablag' ham 2011-2012-o'quv yili uchun umuman berilmaydigan bo'lyapti. Demak, ushbu telekanal yaqinda butunlay o'z faoliyatini to'xtatadi. Universitet qoshidagi kasalxonalar uchun beriladigan yillik 44 million dollar yordam ham endi umuman berilmaydi. Ushbu kasalxonalar bemorlardan tushadigan mablag' evaziga o'z aravalarini endi o'zlari tortishlariga to'g'ri keladi. Eng yomoni, talabalar uchun yordam tariqasida ajratiladigan grant dasturlari ham 37.6 million dollarga qisqarishi kutilmoqda. Bu degani, endi talabalar uchun universitet taqdim etadigan grant imkoniyatlari keskin kamayadi.

So'nggi to'rt yil ichida davlat tomonidan UNC tizimiga ko'rsatiladigan yordam miqdori 600 million dollarga kamaygan. Bu yilgi qisqartirish har qachongidan ham katta. Yordamning qisqartirilishi faqat ishchi o'rinlarning boy berilishiga yoki grant dasturlarining kamayishiga olib kelgani yo'q. Yo'qotilgan millionlab mablag'larning o'rnini qoplash uchun universitetlar o'qish narxlarini muntazam oshirib

borish majburiyati ostida qolmoqda. O'quv narxlarining arzonligi bilan azaldan barchani o'ziga jalb etgan UNC tizimi bu borada ham ilg'rolikni boy beryapti. Natijada o'qish uchun hujjat topshiruvchi talabalar soni kamayib bormoqda.

Shuningdek, moliyaviy yordamning kamayishi universitetning shonshuhratini ta'minlashda muhim o'rin tutuvchi ko'plab tadqiqotlar uchun yetarli mablag'ning ajratilmasligiga sabab bo'lishi mumkin. Bu esa mamlakat va xalqaro miqyosda universitet obro'siga jiddiy putur yetkazishi aniq.

"483 million dollarning kesilishi bizning ta'lim sifatimiz va obro'imizga jiddiy putur yetkazmay qolmaydi", - deydi UNC tizimi Prezidenti Tomas Ros. Uning fikricha, qonunchilar bunday qarorni UNC universitetlari kelajagi haqida jiddiy o'ylamasdan qabul qilishgan.

Moliyaviy inqirozning ta'lim tizimiga qanday ta'sir etgani yoki etayotgani haqidagi bu raqamlar faqatgina bir shtat misolidan olindi. AQSh bo'ylab boshqa shtatlarda ham ahvol shunday, deb aytish mumkin. Masalan, Missuri shtatining yaqinda qabul qilgan yillik budjetida univesitetlarga ajratiladigan mablag' hajmi 180 million dollarga kamaytirilgan. Ayova shtatida esa davlat

tomonidan universitetlarga beriladigan yordam 38 foizga qisqargan. Bunga javoban universitetlarda o'qish narxi 33 foizga oshirilgan.

Moliyaviy inqirozdan jiddiy aziyat chekayotgan faqat davlat universitetlari emas. Xususiy universitetlarda ham xarajatlarni qoplovchi manbalardan keluvchi tushumlarning kamayishi kuzatilmoqda. Masalan, Chapel Hildagi Shimoliy Karolina universitetidan bir necha chaqirim narida joylashgan mamlakatning yana bir mashhur Dyuk Universitetida moliyaviy imkoniyatlarning pastligi bois so'nggi ikki yil davomida professor-o'qituvchilarning maoshi umuman oshirilmagan. Bu kabi xususiy oliy o'quv yurtlarini ham AQShda ko'plab topish mumkin.

Ta'lim tizimini jamiyat va davlatning qon tomirlariga qiyoslash mumkin. Ta'lim yaxshi bo'lsa, yaxshi kadrlar yetishib chiqadi. Bu degani, davlatning ertasi ishonchli qo'llarda. Ta'lim tizimiga moliyaviy ko'makning, ya'ni e'tiborning kamayishi kelajakda jiddiy muammolarni keltirib chiqarishi mumkin. AQSh kelajagi qanchalik xavf ostida, bu haqda gapirishga hali ertaku, ammo ta'lim tizimining e'tibordan chetda qolishi davlat kelajagi uchun jiddiy xavf soluvchi omillardan biri ekanini aniq.

Behzod MAMADIYEV
behzod@vatandosh.com

"LIVING WAY" SIZNI CHORLAYDI!

Xristofor Kolumb Mirzo Ulug'bekning yulduzlar xaritasi orqali Amerikani kashf etdi. Biz esa Amerikaga endi kelganlar uchun "Living Way"ga tashrif buyurishlarini taklif qilamiz.

"Living Way" bolalar va kattalar uchun ingliz tilini o'rganadigan bepul maktabdir. Bu maktab asosan Markaziy Osiyodan Amerikaga kelgan insonlar uchun maxsus ochilgandir.

Mashg'ulotlarni amerikalik o'qituvchilar olib borishadi. "Living Way" da olgan bilimlaringiz Sizni nafaqat Amerika hayotiga moslashtiradi, balki o'z turmush tarzingizni to'la o'zgartirishga imkoniyat yaratadi. O'zingizga va yaqinlaringizga eng to'g'ri yo'lni ko'rsatadi!

Murojaat uchun manzil: 2487 Coney Island Avenue, Brooklyn, NY 11223
Tel. 718-781-6030

Immigration Attorney
2610 E. 18th st, Suite 5. Brooklyn. NY. 11235
Phone: 718.303.8999

TAFAKKUR DURDONALARI

...odamni saodatga yaqinlashtiruvchi xislat shuki, o'zni maloyikaga monand etsin! Ya'ni nafsini o'ziga bo'sundirsin va afif (pokiza) bo'lsin va... Allohdin o'zga kishidan umidvor bo'lmasin!

Xoja Orif Mohitobon

Inson umrining mazmun-mundarijasini donishlar «to'rt kunlik dunyo»da jamuljam ko'radilar. Buyuk ta'rif – shu «to'rt kunlik dunyo»da insonning butun boshli hayoti aks etadi. Agar bu qisqalik mohiyatini anglanimizda edi – har lahza g'animatlik kasb etar, avvalo, nafs g'alayonidan ustun turib, har qanday yolg'onu maydaliklarni chetlab, umrimizni beminnat yaxshilikka bag'ishlagan bo'lar edik.

Biz ojiz bandasi esa to'rt kunlik dunyoda umrni tirikchilikning turfa tashvishlari – arzimas hoyu havaslari iskanjasida o'tkazganimizni bilmay qolamiz. Ba'zan xudo insof bersa (bu har kimga ham nasib etavermaydi), oniy lahzalarda umr mazmuni, insofu adolat tomon yaqinlashgandek bo'lamiz. Ushbu hidoyat avvalo Ollohdan, so'ng shuurimizga, qalbimizga ta'sir etgan pok bandayi mo'minlarning sharofatidandur. Ulug' bobokalonimiz Xo'ja Orif ar-Rev-gariy hazratlarining «Orifnoma» asarlarini o'qib, butun borlig'im-qalbm qanoat hissig'a to'ldi. Vujudimga in qurgan jamiki mayda hislar, o'tkinchi havaslar qocha boshladi. Ollohning yuksak martabali bandasi – insonni teranroq anglashdek imkonga ega bo'ldim. Bu, men uchun inoyat, rabboniy quvvat edi. Shukur.

Darhaqiqat, qalbni poklamasdan turib, Unga yaqinlashish mumkin emas. Xudojo'ylik, halollik, haqiqatparvarlik elga ko'z-ko'z etiladigan martaba yoki usul emas. Ammo shundaylar ham borki, qadami ig'voga yaqin, yuragidan Shaytonga joy bergan, o'ziga raqib deb bilganni doim qulatishga shay, agar g'araz niyatiga erisholmasa, darhol qiyofasi ustidan yasama qiyofa – niqob kiyib, tili uchiga til ulab, yana o'sha g'olib Inson – «raqib»idan soxta kechirimlar so'raydi. Albatta, bu taxlit qavmning kechirimlari zamirida yana o'sha tor manfaat in quraveradi, bu yo'ldagi barcha harakat – «toat-ibodat»ini ichi qoralik, nafs boshqaravadi. Avvalo Yaratganning (so'ng bandasining) g'azabiga uchraganlarning maktabiyu ustozlari kim? Ular qay qavm, qay bir naslning farzandi? – deya o'yga tolasiz. Bundaylarni

uchratganingda birdan hushyor tortasan, voajab, jismiga inson niqobi tortilgan kimsaning makri butun yer yuziga yetgulik. Ular har to'kisda so'zlaydi; dinu diyonatdan, insofu adolatdan, istiqloq, she'ru g'azal, xullas, bilmagan, aytmagan ilmi yo'q, ularning. Ammo ular bir narsada ojiz, bir narsada yolg'izki, qalb – ko'ngil ko'zlari basir.

SAVOB UMIDVORLIGI

(«Orifnomani o'qib»)

Bemor bandasi borki, tuzalishdan umidvor. Lekin bemorligini bilmasslik, o'zining mayda qarichini katta hisoblovchi, qo'g'irchoq misol nusxalarga hamisha qiyin. O', ularni uncha-muncha dard emas, risoladagi har bir odamning chehrasi, qalbi, bo'y-basti, birovdan qizg'anmasligi kabi oddiy insoniy sifatlari qiynaydi. Bu xislatlar ularning yuragida mislsiz og'riq, qo'zg'aydi. Ular bilmaydilarki, bu dunyo sening qusurli niyatingga mos yurmaydi. Ertami-kechmi g'araz istaging oshkor bo'ladi. Qalbing maydalik domiga tushib qolganini el-ulus angalaydi. Shaki-shamoiling tilga ko'chadi. Har lahza, har fursat (agar his eta olsang, sezsang) poklanishga imkon beradi, faqat qalbni tozalashga qodir NURdan benasib qolishni istamasang bo'lgani. Sen birovlarini ajratsang-da, guruhlarga bo'lsang-da, yaratgan Olloh seni ajratmagay. Qalbida savob umidvorligi yashagan har bandasi yolg'iz emas.

Biz tarbiya haqida kunda, kunora eshitamiz, o'qiyamiz, lekin eshitgan, o'qiganimizga amal qilmoq dushvor. «Orifnoma»dek asarlar yuqoridagi mushkulotni osonlashtiradi. O'quvchini dunyoni qizg'anmaslikdek buyuk va orif amal bilan siylaydi. Qiyofasi qiyofangga, nomi nomingga o'xshash orif pirlar biz oyoq bosib turgan zaminga haqning elchilari, axloq tarbiyachilari, inson nomini buyuk qanoat panohida asrovchi najotkorlar timsoli ekaniga imon keltira-

siz. Va bir kun har yolg'on so'z, qing'ir o'y, nohaq qadamingiz uchun omonat vajlar topib, o'zingizni haq bilib, oqlab yashagan umringizdan uyalasiz.

Umr deb atalmish o'lchovli qismatning turfa hollari bo'ladi. Inson bolasi kunu tun o'zini ko'niktirgan, ishontira olgan halqa ichida yashaydi, to'g'rirog'i kun kechiradi. Ana shu kun kechirishdek sinov tunlarining birida noxos uyg'onib ketasan. (Ba'zan shunaqasi ham bo'ladi, axir.) Odatdagi g'aflat uyqusidan bir emas – bir necha bor uyg'onasan-da, ichingni allanima o'rtab kuydira boshlaydi. Bu alanga – kecha sen yegan luqma, kecha sen gapirgan

sababchi xijolatli tomoni borki, biz hamisha ham eshitgan, ko'rgan, bilganimizga amal qilolmaymiz. Aslida ikki ko'z, ikki oyoq – sog'lom vujud nasib etgan inson bolasi baxtli emasmi? Shukrona tildan dilga ko'chmas ekan, baxtni tasavvur etish mushkul.

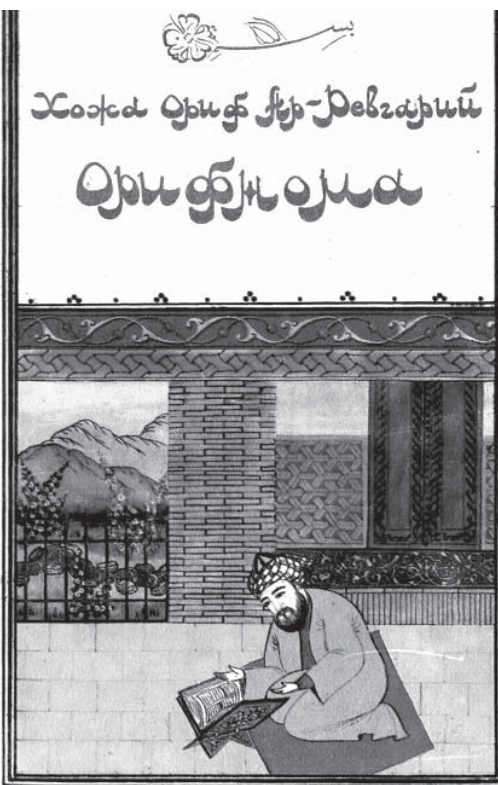
Har kuni qoidaga aylangan turmush tarzimizni ag'dar-to'ntar etadigan rejalar tuzamiz. Atrofingda, kasbu kor, amal pog'onalarida xuddi sendek – kuchli-kuchsiz, himoyali-himoyasiz birodarlaring yashaydi. Ba'zan istagingga zid, imkoningdan tashqari hollar ham yuz beradi. Aslida oddiy, oddiygina, bor-yo'g'i xabar tarzida yuz bergan voqea (aytaylik, tanish-bilishlardan kimdir

lariga, obro'-e'tiboriga to'g'on qo'yimoqchi bo'lamiz. Rejalar tuzamiz... Bo'yining bir qarich balandligi, kiygan to'ning rangi yoki ovozi yoqmasligi sabab buladiyu o'sha kimsa kattakon raqibga aylanadi. To'g'risi, undan raqib yasaymiz. Uningda orzulari, oilasi – bola-chaqasi borligini unutamiz. Bizdan yaxshilik kutayotganlarning sazasi o'ladi, ularning bizga haqi borligi yoddan chiqadi. Kunma-kun vujudimizga yovuzlik in qura boshlaydi, haqman, degan uzil-kesil xulosa barcha harakatlarmizga boshchilik qiladi.

Donishlarning aytishicha, yomonlik-yovuzlikning o'lchovi boru, lekin yaxshilikning o'lchovi, qiyosi yo'q. Jo'raqul To'rayev nomidagi o'rta maktabda (Shofirkon tumani): «Kimni yaxshi odam desa bo'ladi?» – degan mavzuda so'rov o'tkazilganda, bir bola: «Qo'shnisiga yaxshilik tilagan qo'shni» desa, ikkinchi bir bola esa: «Zarur paytda birovga qarz bergan kishini», deb javob yozibdi. Shaklan bir-biridan farqli javoblarda yagona mazmun – o'zgaga yaxshilik, mehr, ulkan ardoq mujassam.

Yoshlikdagi samimiyat, rostgo'ylik, ulg'aygan sari kimnidir tark etsa, kimnidir o'ziga esh qilib, boyib boradi. Dunyodagi jamiki illatlarni yig'sa, bularning bosh sababchisi manfaat va nafs balosidir. Insonga berilgan eng ulug' imkoniyatlardan biri – qanoat. Tasavvur qiling, birovlar bir oy, yana kimdir ikki, uch va undan ortiq muddat ro'za tutib, nafslarini tiyib yashaydilar. Ular ochlikdan o'lishmaydi, shu muddat ichida oliftagarchilik, birovning dilini ranjitish, yolg'on so'zlash kabi qator illatlardan uzoq yurishadi. Demakki, ul zotlar nafsning aldoviga uchishmaydi. Na birovga, na o'zlariga – hech kimga xiyonat qilishmaydi, ozor yetkazmaydi. Agar ushbu dalil mohiyatiga chuqurroq kirsak, ko'r-ko'rona ergashishdan ko'ra muhimroq, ziyoda bir o'lchovi borki, bu, ma'naviyat otlig' yuksak mezonidir. Inson anglashi va erishishi muhim bo'lgan yo'lning alifbosi poklik, kamtarlik, rostlik va samimiyatdir. «Orifnoma» mushohadasi bizni shu yo'lga yetaklaydi, yorug' manzillarga boshlaydi.

Rajabboy RAUPOV

o'lchovingdan yuqoriroq martabaga ega bo'ldi) ichetingni kuydiradi. Shu lahza, shu kundan boshlab o'zligingga xiyonat salom beradi. Sen oshno tutingan, aslida yon berganing – bu og'ir dard hasadga aylanib yelkangga minib oladi. Izmingni hasadga topshirib, u haqida sovuq xabarlar kutasan. Aslida bu, o'sha birodaring, yaqining, kasbdoshing uchun qazilgan choh!

Mansab talashish, unvon talashish «Men sendan kammi?» qabilidagi da'volar ahillikka bolta urib, sindirib, rag'bat qo'zg'atuvchi guruhbozlikka aylanib boraveradi. Kim-kimni tezroq chalib yiqitishga yo'naltirilgan pinhona «jang»lar boshlanadi. Kun sayin maydalik, pastkashlikning tub-tubiga qulayveramiz, afsuski, bu chohdan bizni o'zimizdan boshqa birov qutqazolmaydi. Agar senga insof bersa, avvalo, o'zingga yaxshilik tilaysan, yana shu xaloskor kuch senga birinchi bo'lib yordamga keladi.

Bugun ozod, hur mamlakat, buyuk millat bo'lib birlashish imkoni tug'ilgan paytda o'zgani ko'rolmaslik – illat, kechirilmas gunohdir. Bugun har erta birovga yaxshilik sog'inib uyg'onmagan yurt-dosh-vatandoshning niyatlari ko'karmaydi. Ayni paytda har qanday mansab ham sinov, imkondir. Bir kunlik, bir oylik, bir yillik... imkonli sinovdan sof vijdon, toza niyat bilan o'tganga ne yetsin!

Ba'zan o'zimizni haq bilib, birovning erkiga, yumush-

so'z, kecha sen bosgan qadam! Lekin bu qadam, so'z, luqmaning tili yo'q – gapirmaydi. Agar ularning tili bo'lganida qalb ko'zingni bog'lab turgan adovat, ko'rolmaslik, xudbinlik kabi bog'ichlar uzilib ketar edi.

Har kuni yaxshilik va yomonlik, bag'rikenglik va xudbinlik haqida o'gitlar eshitamiz, maqolur matallar o'qiyamiz. Jamiyatda insonning ezgu xislatlarini, huquqlarini himoya qiladigan qonunlar yashaydi. Butun boshli davlatlarning dasturlari, siyosatlarida yuqoridagi mezonlar aks etadi. Dunyoda insondan boshqa biror-bir jonli mavjudot yo'qki, u tug'ilganidan to qabrga kirgunicha yaxshilikka, ezgulikka da'vat etilsa. Lekin bu turfa olamning ajablanarli, yuraklarning xun bo'lishiga

O'zbek nafaqat mehmondo'st, halol, saxiy, ayni paytda u zakovatli va oqil, donishmand va tadbirkor inson hamdir. U har qanday sharoitda, eng avvalo, inson ko'nglini og'ritmaslikka, unga madadkor bo'lishga, mushkul muammolarni ham oqilona hal etishga urinadi, boshi uzra qabohat shamshiri yalong'ochlanib turganda ham aql tadbiri bilan rost so'zni qo'llaydi. Alaloqibat, uning bu zakiyligi oldida kibru havo, qahru g'azab, jaholat va zulmat, zo'ravonlik va zulm bosh egadi. Ajdodlarimiz hayoti, ularning turmushlari asosida yaratilgan rivoyat va hikoyatlar bunga yorqin misoldir.

Qadimda bir podshoh tuhmat va bo'htonlarga ishonib, o'zining ko'p yillik sadoqatli, oqil va donishmand vazirini qatl qildirish haqidagi farmoni oliyga imzo chekib yuboradi. Vaziyatni sinchiklab o'rgangan vazir ayni damda podshohga hech narsani uqtirib bo'lmasligini angelaydi va o'zini oqlash uchun urinmaydi ham. Chunki u olampanohning fe'lini yaxshi bilardi, shu tufayli sukut saqlashni afzal ko'radi. Qachonki, podshoh unga so'nggi so'zni berganda vazir hukmdordan o'ziga o'n kun

vaqt berishini, ya'ni hukm ijrosini o'n kunga kechiktirishini iltimos qiladi.

— O'n kun senga nimaga kerak? — so'raydi podshoh.

— Hazratim, — deydi vazir, — bu muddat ichida men keksayib qolgan ota-onamni ko'raman, yaqin birodarlarim bilan vidolashaman, odamlar oldidagi qarzlarimni uzaman, u dunyoga bironing omonati bilan ketishni xohlamayman.

Bu mantiqli gaplarni eshitgan podshoh vazirga aytilgan muddatga javob beribdi. Vazir, avvalo, uyiga borib, bir xaltachani tilloga to'ldiribdi, ayoliga o'n kunga safarga ketayotganligini aytibdi. Shundan so'ng u yana saroyga qaytib kelibdi. To'g'ri saroy itboqari oldiga boribdi va unga debdi:

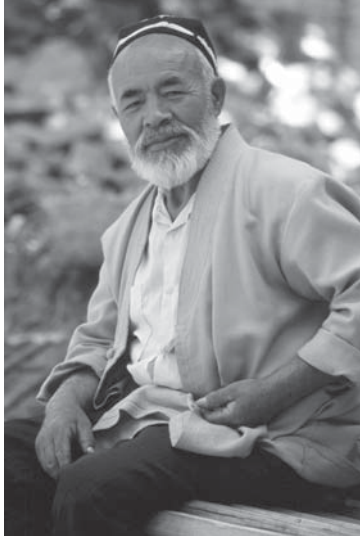
— Ota-onangni ko'rmaganingga qancha bo'ldi?

— Ikki yildan oshdi, — debdi itboqar.

— Chakki qilibsana, mana bu mablag'ni olgin-da, tezda ularni ziyorat qilib qayt, ularga sovg'a-salom ol, kamu ko'stini to'ldir, uy-joylarini ta'mirla, xullas, senga o'n kunga ruxsat, — debdi vazir.

Itboqarning boshi osmonga yetib, yo'lga tushibdi. Vazir esa uning kiyimlarini kiyib, itlar-

ZAKIYLIK

ning parvarishiga kirishibdi. O'n kun bu jonivorlarni ovqatlantiribdi, yuvibdi, tarabdi, o'ynatibdi, xullas, butun mehrini itlarga bag'ishlabdi. Oradan o'n kun o'tgach, og'zi qulog'ida itboqar kirib kelibdi. — Ota-onamning duosini oldingiz, — debdi u vazirga. — Bu yaxshiligingizni bir umr unutmayman.

Ittifoqo, vazir kiyimlarini almashtirib, podshohning oldiga boribdi va unga o'z minnatdorchiligini bildiribdi. Podshoh qatl kunini belgilabdi va nog'orayu karnaylar bilan bu-

tun xaloyiqni maydonga chorlabdi.

Podshohlikning Nizomiga ko'ra, jinoyatchilar katta maydonda xalq ko'z o'ngida qatl qilinarkan. Bu elda qatl qilinish uslublari ham sal boshqacharoq ekan. Ya'ni, jinoyatchi ulus oldida podshohlikning vahshiy itlariga talatilar ekan. Itlar esa har qanday jinoyatchini bir zumda tilka-pora qilib tashlarkan.

Xaloyiq to'plangach, podshohning imosi bilan itlar maydonga qo'yib yuboriladi. Katta shiddat bilan maydon markaziga — jinoyatchining oldiga yugurib kelgan itlar beixtiyor va beishora taqqa to'xtaydilar. Birozdan so'ng jinoyatchining atrofiga gir aylanib, uni yalab-yulqay boshlaydilar. Podshoh — hayron, olomon — hayratda, mulozimlar esa tahlikada.

Oradan biroz muddat o'tgach, jinoyatchini podshohning huzuriga olib keladilar.

— Ey vazir, — deydi podshoh, — shu kunga qadar bu itlar iskanjasidan omon qolgan jinoyatchi yo'q. Biz bu vaziyatni birinchi bor ko'rib turibmiz. Bu holning siri nimada? Sinoati qanday? Bizni bundan ogoh et.

O'ZBEKNING FE'LI

— Olampanoh, — debdi vazir, — men Sizga, ushbu podshohlik xizmatiga o'ttiz yillik umrimni, ilmimni, salohiyatimni bag'ishladim. Sizga o'ttiz yil sadoqatda bo'ldim. Halollik va mehru vafo bilan xizmat qildim. Ming taassuflarkim, bu xizmatlarim, alaloqibat, o'lim bilan nihoyalanmoqda. Itlarga esa bor-yo'g'i o'n kun xizmat ko'rsatdim, ularga atigi o'n kun mehr berdim. Itlar esa mening mehrimni bildi, tanidi...

Bu gaplar podshohni ancha sergaklantiribdi va dono vazirning ishini qaytadan taftish qildiribdi. Haq qaror topib, vazir oqlanibdi, tuhmatchilar esa jazoga tortilibdi.

Qissadan hissa shulki, otobobolarimiz jaholat va zulmga qarshi hamisha oqillik va tadbirkorlikni qo'llab kelganlar. Zero, ilm va fasohat, omilkorlik va zukkolik har doim muzaffar bo'lgan. Ajdodlarimiz tabiatidagi bu zakiylik va donishlik xislatlari bizning fe'lu atvorimizda, va umuman, qon tomirlarimizda jo'sh urib oqishi kerak. Ilmu urfon, ma'rifatlilik yo'lchi yulduzimiz bo'lib qolsin!

Alisher AYMATLI

Only The Best Ingredients For Your Taste

Locally Owned Since 1968

Tabor

Pizzeria & Restaurant

973-540-0898
FAX: 973-540-0822

We Deliver • We Cater
Minimum \$10 / \$1.75 Delivery Fee
Morris Plains • Parsippany • Denville • Mt. Tabor

976 Tabor Road (Rt. 53) • Morris Plains
Open Daily 10:30a.m. - 10:00p.m.

PRIVATE SCHOOL
CONCORD RUSAM INC.
LICENSED BY THE NEW YORK STATE EDUCATION DEPARTMENT

Tibbiyot sohasida tez va oson ish topish istagida bo'lganlar diqqatiga!!!

Concord Rusam, Inc. xususiy maktabi sizga AQShda eng kerakli bo'lgan tibbiyot kasblari bo'yicha ta'lim olish imkoniyatini beradi. Quyidagi qisqa muddatli o'quv kurslarini taklif etamiz:

- Certified Nurse Aide (CNA)
- Phlebotomy Technician
- Electrocardiography Technician (ECG)
- Patient Care Technician (PCT) – Includes Certified Nurse Aide, Phlebotomy Technician, and Electrocardiography Technician.
- Medical Billing and Coding (MB&C)
- Home Health Aide (HHA)
- Upgrade of Personal Care Aide to Home Health Aide (PCA-HHA)

Concord Rusam nazariy va amaliy bilimlar beradi. O'qish so'ngida maktab binosida imtihonlar topshiriladi.

Shuningdek, maktabimiz **hamshira (Registered Nurse) litsenziyasini olish uchun** topshiriladigan NCLEX imtihoni uchun Tayyorgarlik kursini ham tashkil etadi. Ushbu kurs leksiya, kitoblar, qo'shimcha materiallar, test savollaridan iborat CD hamda videodarslar asosida olib boriladi.

Qo'shimcha ma'lumot va ro'yxatdan o'tish uchun quyidagi raqamlarga qo'ng'iroq qilishingizni so'raymiz:
Tel: 212-619-2260 Toll Free: 877-787-4500 Fax: 212-6192263
E-Mail: info@concordrusam.com
Website: www.concordrusam.com
Address: 160 Pearl St. 3rd Fl, New York, NY 10005

TAOMNOMA

"*Vatandosh*" gazetasi siz sog'ingan o'zbek va dunyo millatlarining eng sara va mazali taomlari va ularni tayyorlash haqida "Taomnoma" sahifasini tashkil etdi.

Ushbu sonda ko'pchilik sevib iste'mol qiladigan o'zbek qatlama somsasining tayyorlanish jarayoni haqida hikoya qilamiz. Afsuski musofirlikda tandir biroz muammo. Lekin bu retseptni duxovkaning o'zida ham maromiga yetkazib pishirib yeganingizda shunga amin bo'lasizki, AQShda barchamizga mashhur o'zbek restoranlaridagi \$5-10lik som-salar ham bu taom oldida holva bo'lib qoladi. Taomni oson va aniq qilib tushuntirishga harakat qilamiz. Natijada esa, umrida biron marta oshxonaga kirmagan yigitning ham somsasi xushxo'r chiqadi, deb umid qilamiz. Faqat ozgina xafsala qilsangiz bo'ldi.

Demak, 20-25 tacha somsa tayyorlash uchun kerakli bo'ladigan masalliq:

Xamir uchun: 5-6 stakan un, 1 dona tuxum, 1 oshqoshiq tuz, 1 oshqoshiq yog', 1 kosa suv.

Qiyma uchun: 0,5 kg. go'sht (mol yoki qo'y, yoki aralash), 6-7 ta piyoz, bir siqim oq yog' (dumba), 1,5 oshqoshiqda tuz, 1 choyqoshiq murch va shuncha zira.

Xamir orasiga 200 gr. Crisco shortening, u bo'lmasa 2 palka/200 gr margarin.

Tayyorlash uchun o'rtacha 3-3,5 soatga vaqt ketadi.

Eng avval xamirni tayyorlab olish kerak. Kosadagi suvga tuzni solib aralashirib, eritib qo'ying. Kattaroq tog'orachani

olib 5 stakan unni solib o'rtasini biroz ochib tuxum chaqib soling, vilkada atalab yuboring. Yog'ni qo'shing, tuzli suvni ham shunga solib sekin-asta suyuqlikka unni aralashirishni boshlang. Vilkada aralashirish qiyinlashgach, qo'lingizda xamirni tayyorlashda davom eting. Tog'orachadagi hamma un suyuq massaga aralashgandan so'ng ham qo'lingizga xamir yopishsa, yana yarim stakan un qo'shib xamir qo'lga yopishmaydigan, juda ham yumshoq bo'lmagan mayin holatiga kegunicha uni mushtlab, uqalashda davom eting. Un xamirga qancha singib mayin bo'lsa, shuncha yaxshi. Xamir yumshoq bo'lmasin! Yumshoq deb o'ylayotgan bo'lsangiz yana biroz un qo'shavering.

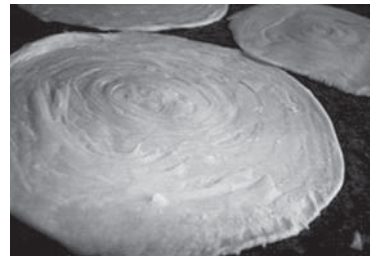
xamirni kengaytirib. Xamirni oching. Endi xamirni gorizontaldan diagonalga aylantiring. Unlab, burchaklarini yopib, yana mushtlang. Shunda xamir ancha ochiladi. Xamirni yana yarmigacha aylantiring, hozir mushtlaganizda tushgan chiziq sizga to'g'ri tursin. Qo'lingiz bilan chiziqlarini ham bosib tekislab yuboring. Unlang, yana xamirning uchlarini birlashtiring, yana unlang, endi bu tomoni bilan yopib 4 qavatligida mushtlab, xamirni kengaytirib. Jo'vani oling, xamir uchlarini yoyishni boshlang. Xamirni oching, o'rtasini jo'va bilan yoying. Xamir qalin bo'lib turgan joylarini jo'valang. Xamir yopishmasin, tagini, ustini unlab turing. Xamir qalinligi qog'ozchalik bo'lgach, ustiga yaxshilab un

o'rang. O'rama ilon holatiga keladi. Uni tarelkaga o'rab joylab, ustini selofan bilan yoping. Surtlangan yog' xamirga yaxshilab singishi uchun muzxonaga kamida 1-2 soatga tindirishga qo'ying.

Ungacha qiymani tayyorlab olsa bo'ladi. Barcha masalliqni kubik shaklida to'grang. Dumba qo'shayotgan bo'lsangiz, uni maydaroq to'grang, pishayotganda erib somsaga singib, mazali bo'lishiga katta hissa qo'shadi. Yirikroq to'g'ralgan dumba erishga ulgurmay qoladi. Masalliqni

yupqa yoyish shart emas. 1sm. lik qalinlikda bo'lsin.

Hamma bolaklarni yoyib bolgach, ularni qatlama joyini orqaga o'girib, tekis tomonni yuqoriga qaratib chiqing. Ular ustiga qiymani taqsimlab hammasiga mo'ljallab solib chiqing va xamir uchlaridan tugib yoping.

Duxovka listiga tugilgan joyini quyiga qilib tahlab chiqing. Ustiga tuxum surtmang, qatiq suring. Qatiq somsaga mayin qizg'ish rang beradi va somsa qavatlarini berkitib qo'ymaydi, somsa yumshoq chiqadi. Qatiq surtilgan betiga sedana sepib chiqing.

Duxovkaga 35-40 daqiqalarga qo'ying. Pishishiga yaqin ishtahani qitiqlaydigan hidlar chiqadiki, ketgan vaqtningizga aslo achinmaysiz.

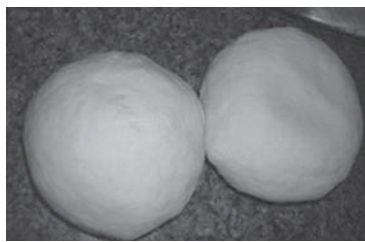

Ana endi sizga o'zbekona yoqimli ishtaha tilayman! Yana sahifalarimiz orqali uchrashguncha, salomat bo'ling, vatandosh. Sahifamizda yana qaysi taom retseptlari bo'lishni istardingiz? Biz bilan bog'laning, albatta iltimosingizni inobatga olamiz.

Lobarxon USMONOVA

O'ZBEKCHA QATLAMA SOMSANI SOG'INGANLAR UCHUN

Plastelina o'xshagach, xamirni ikkiga bo'lib ko'ptok shakliga keltirib stolga qo'ying va ustiga tog'orachasini yopib qoying. Xamir tinsa yoyishsa oson bo'ladi.

Ungacha esa 2 palka/200gr. Crisco shortening yoki margarinni idishga bo'lib solib, duxovkada eritib oling.

Xamir 15-20 minutcha tingach, birini olib kengroq stol ustiga biroz un surtib, yoyishni boshlang. Eng avval ustidan kaft bilan bosing, tekis dumaloq bolib kengaysin. Kaftingiz bilan yana kengaytirib oching. Keyin mushtlang. Chetlarini baravar holda mushtlang. Ancha kengaygach, ustiga yaxshilab un surtib bir tomonini ikkinchi tomonga tekislab yopib, 2 qavat bo'lgan xamir ustidan yana mushtlab

surtib xamirni yoping, yana unlab yana yoping. Kichikroq holatga keltiring-da, chetga olib qo'ying. 2-zuvalani olib uni ham xuddi avvalgi holatdagidek yoyib oling. Yaxshilab yoyganizdan song, xamir ustiga hali eritib tayyorlab qoyilgan yog'ning yarmini quyib, hamma burchaklarigacha qo'lingizda surtib chiqing.

Yaxshilab yog'lagach, avval yoyib taxlab qo'yilgan xamirni olib ustiga tekis qilib yoping va buning ustidan qolgan yog'ni quyib surting.

Shortening ishlatayotgan bo'lsangiz, tezda qotib oq bo'lib qoladi, xavotir bo'lmang.

Endi 2 qavat xamirni bir uchidan boshlab bir tekisda rulet qilib siqib

to'g'rab bo'lgach, tuz, murch va zira qo'shib yaxshilab aralashirib tayyorlab qo'ying.

Duxovkani 350-375*Fga yoqib qizitib qo'ying.

Endi muzxonadagi xamirni olib uni eniga 3-3,5 santimetrcha qalinlikda bo'laklarga bo'lib kesib chiqing.

Har bir bo'lakni qo'lingizga olib bir tomon qatlamini xamir uchlarini bilan berkitib chiqing. Bu xamirni jo'valaganda o'ramalari ochilib ketmasligi uchun. Qatlamlari qolgan tomonni tepaga qaratib jo'valashni boshlang. Avval ustidan biroz bosib chetlarini qo'lingiz bilan kengaytirib, keyin jovalasangiz xamirni ochish oson boladi. Juda

KINGS FOOD

International Food Market

1914 KINGS HIGHWAY • BROOKLYN, NY 11229
PHONE: 718-336-8100

Alaverdi
УЗБЕКСКАЯ КУХНЯ

Самые лучшие шашлыки в Филадельфии!
Лепешки, выпеченные в тандыре

Владелица ресторана Амри, искусный повар, приглашает вас в свой ресторан

267-902-1285
1916 Welsh Road, Philadelphia, PA 19115
(Plaza Welsh & Old Bustleton)

Прекрасное место для проведения юбилеев, свадеб, дней рождения, бармицв, батмицв и др.

СССР - СПИРТНОЙ С СОБОЙ РАЗРЕШАЕТСЯ

Bir bor ekan, bir yo'q ekan, o'tgan zamonda bir kambag'al dehqon bor ekan. Uning atigi bir tanobgina yeri bor ekan. Dehqon shu yerda kechayu kunduz tinmay mehnat qilib kun ko'rar ekan. Bahor kelib qolibdi. Dehqon yer hayday boshlabdi. Yerni ikki marta haydab bo'lib, yaqinidagi katta soyning bo'yida salqinlab o'tirsa, osmonda uchib ketayotgan bir laylak yiqilib tushibdi. Dehqon qarasa, lay-

lakning qanoti siniq emish. Dehqon haligi laylakni darrov uyga olib borib, siniq qanotiga taxtakach bog'lab bir qancha vaqt uni boqibdi. Laylak sog'ayib, uchib ketibdi.

Bir kun dehqon chigit ekib yursa, laylak pastlab uchib o'tibdi. Dehqon esa chigitni ekaveribdi. Biroq laylak yana pastlab o'tibdi. Shu o'tishda uch dona tarvuz urug'i tashlab ketibdi.

Bir necha kundan keyin chigit bilan baravar tarvuz urug'i ham unib chiqibdi. Ekinni vaqtida o'tabdi, sug'oribdi, chopibdi. Shunday qilib, hosilni yig'adigan payt ham kelibdi. Bir kuni tarvuzdan uchtasini uzib, uyiga olib ketibdi.

Tarvuzlar juda katta ekan. Dehqon o'zining yaqin qarindoshlarini va oshnag'aynilarini mehmon qilib chaqiribdi. Bir mahal tarvuzga pichoq ursa, pichoq sira botmas emish. Uni qo'yib ikkinchisini so'ymoqchi bo'libdi, pichoq o'tmabdi, uchinchisi ham shunday bo'libdi. Dehqon ham, mehmonlar ham hayron bo'lishibdi. Yerga bir urib yorib qarasarlar ichi to'la tilla emish. Qolgan ikkitasini ham

yorib ko'rishibdi. Ularning ichi ham tilla emish.

Kambag'al sevinib ketib, hammasini mehmonlarga ulashibdi, ular ham xursand bo'lib, uy-uylariga tarqabdi. Uch tup tarvuzning har biri o'ntadan solgan ekan. Dehqon qolgan tarvuzlarni ham yig'ib olibdi. Shunday qilib kambag'al dehqon juda boyib ketibdi.

Uning bir boy dehqon qo'shnisi bor ekan. U haligi kambag'al dehqondan: «Sen nima qilib boyiding?» deb so'rabdi.

Dehqon voqeani aytibdi: «Qo'shni, mening yerimni o'zingiz bilasiz. Erta bahordan yerni haydashga kirish-

tinlarni qo'lga kiritsam», deb soyga borib turibdi. Bir vaqt boy nariroqda bir laylakni ko'ribdi. U sekin borib, poylab turib laylakning oyog'iga tayoq otibdi. Laylakning oyog'i sinib,

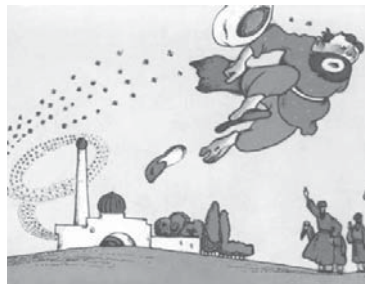
ucholmay qolibdi. Boy darrov uni tutib, uyga olib kelibdi, oyog'iga taxtakach bog'lab, parvarish qilibdi.

Bir necha kundan keyin laylakning oyog'i tuzalib uchib

ketibdi. Boy dehqon har kuni dalaga chiqib, laylakni kutaveribdi. Kunlarning birida uning tepasidan tanish laylak o'ta turib ikki dona urug' tashlab ketibdi. Urug'i ko'karib chiqib tarvuz solibdi.

Tarvuz pishishi bilan boy dehqon hamma qarindoshurug'ini mehmonga chaqiribdi. Tarvuzga pichoq urgan zamon ichidan katta-katta qovoq arilar chiqib, o'tirganlarni ta-

lay boshlabdi. Boy tura solib ularni haydamoqchi bo'lganda, arilar uni boshi demay, yuzi demay chaqib tashlayveribdi.

Oradan sal o'tgach, boyni kallasi, burni, lablari shishib ketibdi. Buning alamiga chidolmay, o'zini katta suvga tashlab cho'kib ketibdi.

Kambag'al dehqon halollik bilan murodigaga yetibdi, boy dehqon o'z qilmishiga yarasha jazosini tortibdi.

BOLAJONLAR SAHIFASI

© D.Tojliiyev

HADISLARNI YOD OLAMIZ

OTA-ONA RIZOSI - JANNAT

Rasululloh (s.a.v.): «Kim ota-onasini rozi qilsa, unga tubo (jannatdagi daraxt) nasib bo'lib, Alloh taolo uning umrini ham ziyoda qiladi», - dedilar.

HECH QACHON HECH KIMNI SO'KMANG

Rasululloh (s.a.v.): «Kishi o'z ota-onasini so'kishi katta gunohdir», dedilar. Sahobiyalar: «Yo Rasulalloh, kishi o'z ota-onasini ham so'kadimi?» - deb so'rashganda, Rasululloh: «U kishi bir odamni so'kadi, u odam ham avval so'kkan kishining otasini ham, onasini ham so'kadi», dedilar. Demak, kishi birovni so'ksa,

keyin o'sha odam uning ota-onasini ham so'kadi, shu bilan u bilvosita o'z ota-onasini so'kkan bo'ladi.

OTA-ONA DUOSI QABUL

Rasululloh (s.a.v.) dedilar: «Uch toifa kishilarning duosi hech shubhasiz Alloh taolo qoshida maqbuldir: mazlum kishining duosi, musofirning duosi va ota-onaning duosi».

QARINDOSHLARINGIZNI SEVING

Rasululloh (s.a.v.) dedilar: «Rizqi keng va farovon bo'lishni va hayoti uzoqqa borishni yaxshi ko'radigan kishi qarindoshlaridan o'zini uzmasin».

(Ushbu hadislar ulug' bobomiz Buxoriy rivoyat qilganlar.)

QIZIQARLI TOPISHMOQLAR

1. Bir joyda yonib turgan sak-kiz lampochkadan uchasi o'chsa, nechta lampochka qoladi?
2. Sizga tegishli bo'lgan nimgizni sizdan ko'ra boshqalar ko'proq aytadi?
3. Otaqarg'a o'zini «Men qushman», deb ayta oladimi?
4. Otamning o'g'li, lekin mening akam ham emas, ukam ham emas. Kim ekan u?
5. Besh harfdan iborat bo'lgan sichqon ushlaydigan qopqonni topa olasizmi?
6. Bir oilada cholu kampir yashaydi. Ularning ikki o'g'li bor. Har bir o'g'lining bittadan singlisi bor. Shu oilada nechta jon bor?
7. Uying har burchagida bittadan mushuk o'ltiribdi. Har bir mushukning ro'parasida bittadan mushuk o'ltiribdi. Hammasi qan-

1. cha mushuk?
2. 8. Bir kishi o'zining o'rtoqlariga bir bolaning suratini ko'rsatib shunday debdi:—Mening er ham qiz tug'ishganlarim yo'qdir. Lekin bu bolaning otasi mening otamning bolasidir.
3. 9. Kunlardan bir kun chol o'g'liga o'ttiz tiyin berib shunday debdi:— O'g'lim, shu pulga narsa olib kelginki, biz ham, tovug'imiz ham, qo'zimiz ham to'yadigan bo'lsin. Aytinglar-chi, bola nima olib kelishi kerak?
4. 10. Anhor bo'yida uch qarag'ay o'sadi. Ularning har birida uchtdan yo'g'on shoxi bor, har bir yo'g'on shoxida beshtadan novda bor. Har bir novdada yetti donadan olma bo'lsa, hammasi bo'lib nechta dona olma bor?

DAM OLISH SAHIFASI

DONISHQISHLOQ LATIFALARI

(Davomi. Boshi avvalgi sonlarda.)

QIZIQVCHAN MATMUSA

Oppoq ko'ylak, yangi shim
Kiyib olib bayram kun,
Uyga qaytar Matmusa
Shirin bo'lib kechqurun.

Qaytar zavqqa qo'shib zavq,
Ham kuch qo'shib kuchiga.
Bir payt ko'rsa, allakim
Simyog'ochning uchiga —

Qog'oz osib qo'yibdi,
Ikki qator yozib xat.
O'qimoqqa Matmusa
Harchand qilar harakat —

U tomondan qaraydi,
Qaraydi bu tomondan.
Bilmay ketsa ne xat bu,
Chiqa olmas armondan.

Qiziqvchan ishtiyok
Unga tinchlik bermasdi.
Ko'ylakni ham ayamay
Simyog'ochga tarmashdi.

Chiqdi, ko'rdi, o'qidi,
Kim aqldan ozibdi?
«Ehtiyot bo'l, simyog'och —
Bo'yalgan», deb yozibdi.

O'qidiyu tanidan
Chiqib ketdi muzdek ter,
Uyga kelib daftarga
Yozib qo'ydi to'rt yo'l she'r:

«Ey, odamlar, bilishdan
O'zingizni tiymanglar.
Qiziqvchan bo'lsangiz,
Yangi ko'ylak kiymanglar!»

MATMUSANING DUTORI

Matmusa qo'y sotgani
Shaharga kelib qoldi.
Qaytishda bitta qo'yning
Puliga dutor oldi.

Uyga kelgach, yo'lakka
Bog'ladi-yu otini,
Zavqi sig'may yurakka,
Chaqirdi u xotinni.

Mana, xotin, ko'rib qo'y,
Manovni dutor deydi.
Manov bog'ichni parda,
Manov ipni tor deydi.

Manov quloq, bu xarrak,
Ya'ni, eshak boladir.
Shaharlik uni bunday —
Bunday qilib chaladir.

«Munojot» deb otini,
Matmusa kuy chalibdi.

Quloq solib xotini,
Rosa qoyil qolibdi.

Depti:
Rahmat, shaharlik —
Yaxshi cholg'u beribdi,
Faqat bitta narsaga
Aqlim yetmay turibdi.

Bir mahal bobomda ham
Shunday cholg'u bor edi.
Esimdan adashmasam,
O'sha ham dutor edi.

Lekin u chalmay turib,
Qulog'ini burardi.
Barmog'i ham manov ip
Ustida yugurardi.

Sen bo'lsang bitta yerni
Tutganча qolaverding.
Bir xil ting'ir-ting'irni
Qo'ymasdan chalaverding.

Jahli chiqib Matmusa,
Xotinini so'kibdi.
Ketgan qo'yi uchun ham
Alamini to'kibdi:

«Ey, xotin, sen eringga
Nodon gapni deb qo'yding.
Nima bo'ldi?

Yo qarib
Es-hushingni yeb qo'yding?»

Bobong qo'li dutorda
Yugursa, yugurgandir.
Sho'rlik kerak pardani
Topolmay qidirgandir.

Endi men chalganimda
Og'zingni yum, jim, depti:
Bobong parda qidirgan,
Men uni topdim, depti.

Matmusa shunday qilib,
Ko'kragini keribdi.
Erini dono bilib
Xotin ham tan beribdi.

Alqissa shu:
Mashshoqlar —
Qidirishni tashlasin.
Kerak pardani topgan
Matmusalar yashasin!

MATMUSANING MEHMONDO'STLIGI

Mehmon juda azizdir
Donishqishloq tomonida.
Derlar, mayli biz o'lsak,
Mehmon bo'lsin omonda.

Mana, shaharlik mehmon
Qishloq kezib yuribdi.
Unga go'zal tabiat
Ma'qul bo'lib turibdi.

Ayniqsa to'polon soy
Mehmonga yoqib ketdi,

Erkin VOHIDOV,
O'zbekiston Xalq shoiri

Oh-oh deb suvga tushdi,
Tushdi-yu, oqib ketdi.

Goh cho'kar, goh ko'rinar,
Dod solar: «Qutqaringiz»,
«Spasite», «dast bideh»,
«O may frend, xelp mi, pliz».

Ispancha, portugalcha,
Lotincha qichqiradi.
Belni ushlab Matmusa
Hayron bo'lib turadi.

«Shuncha tilni o'rganib
Boyvachcha bo'larmiding?
Undan ko'ra suzishni
O'rgansang o'larmiding».

Ovozi o'chganida
Suv kirib tomog'idan,
Mehmonni olib chiqdi
Ushlab bo'yin bog'idan.

«Shaharlik shaharlik-da»
Der Matmusa ko'nglida,
«Kerakli arqonini
Olib yurar bo'ynida».

Qirg'oqqa chiqdi shoshmay,
So'ng aqlini yuritib,
Arqonidan daraxtga
Osib qo'ydi quritib.

(Davomi kelgusi sonda.)

AIRPORT SERVICES IN NEW YORK

ТОШКЕНТГА АВИАЧИПТАЛАР!

Аэропорлда кутиб олиб, NYC аэропортидан 300 милгача масофа бўлган бошқа штатларга олиб бориб қўйиш ёки олиб келиш.

AIRLINE TICKETS TO TASHKENT!

Meet you/your guests at the JFK, LGA and Newark Airports and give ride to/from other states up to 300 ml from NYC Airports.

Asqar
Leo Avia Express

718-354-5000, 718-570-7007
Email: flytotas@gmail.com

TOYOTA

High volume Toyota dealer, located in Brooklyn, is currently seeking sales people to head up their Pre-Owned department. Applicants should be energetic, passionate, self-disciplined, a self-starter and punctual. Bilingual is a plus. If you are an organized and an excellent communicator and want to join our winning team, please contact Mohammad Ali, 917-939-4464 or email your resume to mohammad.ali@bayridgetoyota.com

Applicants MUST NOT have prior experience as a pre-owned sales person.

We offer:

- * Sizable commissions
- * Bonus Programs
- * Sales Incentives and contests
- * Paid Vacations
- * 401K
- * Benefits
- * Job specific training and advancement opportunities
- * Support of a financially stable company.

Biz ikkovimiz bir-birimizdan batamom farqlimiz.

Masalan, ovqatlanishni olsak, u palovni xush ko'radi, men esa sho'rvani. U qovunni sevib yeydi, men esa tarvuzni. U achchiq taomlarni yoqtiradi, men esa shirinliklarni. U ovqatga ko'p tuz soladi, men esa kamroq.

U sho'x qo'shiqlarni sevib tinglaydi, men esa mahzun ohanglarni: u "Andijon polkasi"ni yaxshi ko'radi, men esa "Munojot"ni.

U qishni - sovuqni yoqtiradi, men esa yozni - issiqni.

U kunduzi uxlashni afzal biladi, men esa kechasini. Ha, uxlashimiz ham turlicha, u uxlaganda xurillab uxlaydi, men esa pishillab.

MEN VA U yoxud o'zbek mentaliteti (Hajviya)

Men piyoda yurishni yaxshi ko'raman, u esa mashinada yurishni afzal biladi.

Adabiyotda u nasrni sevib o'qiydi, men esa she'riyatni.

Hatto yurishimiz ham mutlaqo boshqacha: ikkovimiz ko'chaqa chiqsak, men tez-tez shoshilib yurib ketaman, u esa shoshilmasdan salmoqlab qadam tashlaydi. Men tez yurib oldinga o'tib ketaman, uning yetib kelishini kutib turaman.

Xullas, yuqorida aytganimdek, biz bir-birimizdan mutlaqo farqlimiz...

Bilasizmi, u menga kim bo'ladi? Barakalla, topdingiz: u - mening xotinim va biz qirq yildan buyon birga yashab kelmoqdamiz.

Darvoqe, "orangizda biror bir umumiylik ham bormi?", deb so'rarsiz. Bor, albatta: biz ikkalamiz ham bolalarimizni sevamiz.

**Olim SHARIPOV,
Chikago, AQSh.**

Sport bellashuvi	Ilm o'chog'i	"... bolam senga ko'z tegmasin deysiz"				Katta ko'rsatuvchi shisha			Futbol maydoni
		Ulush	Jamg'arma	Aql, tafakkur		Baliq turi	Chelak (shevada)	... Qushchi (alloma)	
...-anda	Qashqadaryo viloyatidagi tuman			... Soy (rus xonandasi)					
		San-... (davlat)	Go'zal, chiroyli		"... egiladi, bukiladi, sinmaydi"	"Boy ... xizmatchi" (asar)			
Bandargoh	Lavozim			Karate darajasi ... Belluchi (aktrisa)	Ispaniya poytaxti				
			Bois, sabab						
Boshlanish, asos	... Dasaev (darvozabon)	Temir odam							
			Ra qizi (mif)						
Buxoro viloyatidagi tuman	... Potter (asar)	...-beri							... - ishdan qochar"
			Yuk avtosi	Moviy, havorang					
	Afrikadagi daryo	Bor yo'g'i	... Jalilova (aktrisa)						
				... Toshmuhammad o'g'li Oybek (adib)	Sog'-...	Yutuq			
	Rus musiqa asbobi	Olimpiada shahri	Ayollar bosh kiyimi			Afrikadagi davlat	Ona yurt	Volida	Mashq, misol
				Musbat zaryadli zarra			"...-... ko'l bo'lur"		
O'xshatma asar	Chiroyli				Semiz emas	Maymunlar sevimli mevasi			
			Izzat-...	Atmosfera qatlami			AQSh fazo agentligi		
O'rtadagi kelishuv	Lozim	Mirkarim ... (yozuvchi)			Germaniyadagi shahar	Tarmoq	"...-... yig'ilib daryo bo'lur"	Baliq urug'i	Ayol qarindosh
			Singari			Dono ayol			
Misr poytaxti	She'riy janr	Tuya turi	Do'st, jo'ra			Musobaqa boshqaruvchisi			
				Kavkazdagi millat	Turkiya poytaxti	Qator		Samarqand futbol jamoasi	
...-aslaha	Hayvonlar kasalligi					... Ahmad (adib)	Ukraina parlamenti Bozordagi joy		
			Qaysi paytgacha	... i boricha ishni tezroq bitir	Jamiyat bo'g'ini	Irina (qisqa)		"... bo'lsang, olam seniki"	Jahon ... Uvaysiy (shoira)
Halol emas	Sut				Qasida		Shinji ... (futb.)		
		"Odam ... ichida"				Achchiqchuchuk, shakarob			
O'yin	Rad				Shikast		...-jimida		
"Agar bisyor bo'lsa ... ham beqadr"		Pulli foydalanish				Ushal-magan orzu			

Tuzuvchi: G'ofurjon Madalov

TABASSUM

Ulkan qurultoyda ulkan idoraning ulkan rahbari jamoa oldiga ulkan vazifalarni qo'ydi. Raxi buzilmagan dastro'moli bilan peshonasini artar ekan, stakandagi suvdan ham bir ho'plab qo'ydi va muammolar yechimini qayerdan izlash lozimligini barmoq bilan birma-bir sanay ketdi.

— Birinchidan, - dedi u, - jamoaga ahillik kerak! Ahilliksiz hech narsaga erishib bo'lmaydi.

— Ikkinchidan, har bir xodim o'z mas'uliyatini chuqur his etishi kerak!

Uchinchidan,... kerak!

To'rtinchidan,...kerak!

Beshinchidan,...kerak!

U o'ninchidan keyin adashib ketdi. Sanashga barmog'i yetishmay qoldi. To'rt soatlik ma'ruzadan keyin tomoqlari bo'g'ilib so'zini yakunladi:

— Oldingizga qo'yilgan barcha vazifalarni og'ishmay amalga oshirishingiz kerak!

O'shandan keyin ulkan rahbar bir hafta xastalanib yotdi — ishga chiqmadi. Ammo ulkan idorada ish to'xtab qolgani yo'q. Miqtigina qorindor "zam" "falanchi akam aytganlaridek" deb boshlanuvchi ma'ruzalari bilan hech kimni zeriktirib qo'ymadi. U ham ertasigayoq boshqarma boshliqlarini to'plab, barmoqlari yetguncha vazifalar belgiladi. Albatta, har bir vazifaning ibtidosini "aytganlaridek", "ta'kidlaganlaridek", "ko'rsatib o'tganlaridek" degan jumlar boshdagi toj kabi bezab turdi. Lekin

hamma gaplarning intihosi "kerak!" degan majburiy xitob bilan yakunlandi. Shunday qilib u ham so'zini quyidagicha tamomladi:

— Ulkan rahbarimizning har bir gaplari hammamiz uchun dasturilamal bo'lishi kerak!

Vazifalar ulkan edi. Uni tezroq hal etish kerak edi. Shu tufayli har bir boshqarma boshlig'i xonasiga bo'lim rahbarlarini to'plab topshiriqlar berdi:

— Ulkan rahbarimiz ma'ruzalaridan kelib chiqib, oylik, choraklik va yillik rejalar ishlab chiqish kerak!

Bo'lim boshliqlari xodimlarga zahrini sochdi:

— Sanlar o'ynab yurishlaring kerak? O'rinlaringga biz ishlashimiz kerak? Shundaymi? Zudlik bilan ishga kirishishimiz kerak! Bahona emas, ishlash kerak!

Kun kech bo'ldi. Hamma toliqdi.

— Uh, charchadim, boshim og'riyapti, nima qilish kerak? - dedi Eshmat Toshmatga.

Bunday paytda Toshmat nima qilish kerakligini bilardi. Yugurib do'konga tushib chiqdi. Endi eshikni ichkaridan zulfinlamoqchi edi, boshini ushlab bo'lim rahbari kelib qoldi. "Ah-ha" dedi

"KERAK"NI NIMA QILISH KERAK?

ko'rmasligi kerak.

Ular dastavval ulkan ma'ruza uchun oldilar, keyin shunday tiniq ma'ruzani yozgan ulkan kalla uchun qadah ko'tardilar. Uchinchi qadah esa bu ma'ruzani bandma-band chiroyli sharhlab bergan "zam"ning aqli uchun bo'shatildi. Keyin ulkan rahbar yanglishganidek, ular ham qadahning sanog'idan adashib ketdilar.

Bora-bora ular nafaqat qadahning sanog'idan, balki aqldan ham adashishdi.

— Unday qilish kerak! - dedi "zam".

— Bunday qilish kerak! - dedi "upr".

— Kerak! — deya qichqirdi bo'lim rahbari.

Darhaqiqat, bu idorada hamma vazifani bajarishga emas, o'zgalarning oldiga vazifa qo'yishga, ya'ni "kerak" degan so'zni bot-bot takrorlab turishga odatlangandi. Shu vaqtgacha chekkada indamay o'tirgan Eshmatvoy ham o'rnidan turib, umrida birinchi bor stolni mushtladi:

— Kerakni nima qilish kerak!..

Alisher AYMATLI.

aymatli@vatandosh.com

VATANDIN YAXSHI YOR BO'LMAS!

VATANDOSH

to your home!

DELIVER TO:

Name: _____
Address: _____
City: _____
State: _____ Zip: _____
Phone: _____
E-mail: _____

You can contact me regarding events, promotions, sponsorship, opportunities.

BILLING: (if different from delivery address)

Name: _____
Address: _____
City: _____
State: _____ Zip: _____
Phone: _____
E-mail: _____

You can contact me regarding events, promotions, sponsorship, opportunities.

SELECT PAYMENT METHOD

Check or money order enclosed (payable to VATANDOSH) in the amount \$48 (do not mail cash)*

By paying with a credit card, I will be enrolled in the renewal program and won't miss a single issue when the time comes renew. At the end of my term, my credit card will be changed automatically to renew the subscription at the current published rate unless I notify you otherwise.

Charge me just 1-Year subscription fee in the amount of \$48

Please choose the card type:

Visa Master Card AMEX Discover

Credit Card #: _____
Name on the Card: _____
Exp. Date: ___/___/___ CVV: _____

Signature: _____
Date: ___/___/___

* Please send the check to 2715 Coney Island Ave, Brooklyn, NY. 11235

Subscribe to VATANDOSH online:
www.vatandosh.com
click on Subscribe

KHAVINSON & ASSOCIATES, P.C.
Американские адвокаты

EUGENE KHAVINSON, ESQ.
(admitted in NY, PA)
Автоаварии, серьезные травмы – максимальная компенсация

ИММИГРАЦИОННОЕ ПРАВО

TATIANA ARISTOVA, ESQ.
(admitted in PA, NJ)
Иммиграционный адвокат.

Member of American Immigration Lawyers Association (AILA)
Сопровождение на интервью и в суд в Пенсильвании, Нью-Джерси и Нью-Йорке.

- Политическое убежище
- Защита от депортации в иммиграционном суде
- Апелляции и ведение иммиграционных дел в федеральном суде
- Восстановление проигранных дел
- Петиции о прощении и отмене депортации
- Защита женщин и детей от депортации
- Освобождение из задержания

ЛЮБЫЕ ИММИГРАЦИОННЫЕ ВОПРОСЫ в разумные сроки, по разумным ценам

ЕСЛИ У ВАС ЕСТЬ ТАЛАНТ...
O-1 - Визы для лиц с выдающимися достижениями
P-1/3 - Визы для артистов, художников, спортсменов
Грин-карты на основе Extraordinary Ability

ЕСЛИ У ВАС ЕСТЬ РАБОТА...
H-1B - Рабочие визы
Грин-карты через трудовой гарант (Labor Certification)

ЕСЛИ У ВАС ЛЮБОВЬ...
K-1/3 - Визы и грин-карты для супругов, женихов и невест граждан США

ЕСЛИ ВЫ СЕБЕ МОЖЕТЕ ЭТО ПОЗВОЛИТЬ...
L-1 - Визы и грин-карты для бизнесменов
Грин-карт для инвесторов - быстро, но дорого

ЕСЛИ ВАМ ПРОСТО ПОВЕЗЛО...
Грин-карты на основе DV-Lottery

Безвыходных положений не бывает... Мы найдем решение.

Philadelphia Office: 221 West Street Rd. Trevese, PA 19053
New York Office: 1122 Coney Island Ave. Suite 220 Brooklyn, 11230
215.355.9095
215.350.7972
718.421.3815 (nights, weekends)

Пишите нам: tatiana@immigrationwise.com

Последние новости иммиграционной реформы можно прочесть на нашем сайте: www.immigrationwise.com